MIRCEA NAUMESCU

marea experiență

EDITATĂ DE REVISTA
ȘTIINȚA și TEHNICA

4
1955

MAREA EXPERIENTA

de MIRCEA NAUMESCU

(Lucrare distinsă cu premiul I la concursul organizat de revista „Ştiinţă şi Tehnică”)

13 decembrie

Eram încă moleşit de somn. Dormisem tare mult! Mă simţeam slăbit, ca un bolnav în convalescenţă. Aveam dureri în fiecare încheietură şi orice mişcare îmi pricinuia senzaţii neplăcute. Îmi simţeam gâtlejul ars de o sete chinuitoare.

Maşinal am întins mâna spre noptieră în căutarea paharului cu apă. Ciudat, însă! Mâna mea bâjbâia în gol. Noptiera nu se mai afla la locul ei…

Am deschis ochii şi m-am uitat în jurul meu. Mă aştepta cea mai mare surpriză pe e re o avusesem în viaţa mea, până atunci! Nu numai că noptiera dispăruse, dar şi restul vechiului meu mobilier. De fapt, nici nu mă aflam în camera mea. Încăperea în care mă transplantase o întâmplare misterioasă pentru mine, nu semăna cu nimic din ceea ce văzusem până atunci. Tavanul şi pereţii camerei radiau o luminii plăcută şi odihnitoare. Podeaua, de o transparenţă perfectă, acoperea un desen cu splendide culori ce se îmbinau într-un minunat motiv decorativ. Niciun mobilier, în afară de trei scaune cu formă curioasă

Am încercat să mă ridic. Atunci am constatat că

mişcările îmi erau stânjenite de un aparat ciudat care-mi încingea trupul ca un cerc de oţel.

Ce se întâmplase cu mine? Unde mă aflam? Mă trudeam să găsesc un răspuns acestor întrebări.! În mintea mea domnea o dezordine cumplită. Pe măsură ce încercam să fac ordine în noianul de gânduri, mă cuprinse o puternică senzaţie de frig. Fără să ştiu de ce, simţeam că în frigul acesta voi găsi răspunsul la întrebările ce mă chinuiau.

Încetul cu încetul, din ceaţa care-mi învăluia mintea se desprinse o nemărginită întindere albă. Am închis ochii şi amintirile au început să se limpezească. Retrăiam clipele unei cumplite tragedii. Teribilă senzaţie de a te afla singur în mijlocul eternelor gheţuri! Rătăcit de însoţitorii mei în expediţia ce întreprinseserăm la polul sud, epuizat de foame şi de frig, pierdusem speranţa de a mai regăsi vreodată căldura unui cămin, de a mai asculta cândva glasul unor oameni.

Picioarele nu mă mai duceau. Cu toată împotrivirea mea a trebuit să mă supun unei puternice rafale de vânt care m-a culcat pe covorul de zăpadă. O moleşeală dulce mă cuprinse. Ştiam bine că e sfârşitul. Dar tot atât de bine ştiam că orice încercare de a mă smulge din această toropeală era zadarnică. Am deschis ochii mari şi, adunându-mi toată energia de care mai dispuneam, am încercat să străpung zarea, departe cât mai departe acolo unde pâlpâiau vieţile celor care-mi erau atât de dragi. Şi atunci, o privelişte feerică a apărut în faţa ochilor mei. Acolo, unde cerul părea că se întâlneşte cu pământul, din oceanul de zăpadă, se înălţau coloane uriaşe de foc, sprijinite pe o măreaţă cupolă în care străluceau toate culorile curcubeului. Aveam impresia că în faţa mea se mistuiau în flăcări fantastice, templul zeului gheţurilor eterne! Căldura acestui incendiu începuse să-mi încălzească trupul până atunci atât de îngheţat. Şi apoi!...

Nimic!
Aci amintirile mele se opreau!
Aveam o singură certitudine: fusesem salvat !
Dar, cum? Mii de întrebări mă năpădeau. Probabil însă că făcusem un efort prea mare scormonindu-mi amintirile; simţeam nevoia de odihnă. Am adormit.

16 decembrie

Mă simţeam mai odihnit. Puterile începuseră să-mi revie. Am retrăit o clipă întreaga mea aventură… Oceanul de zăpadă… templul de foc… camera misterioasă…
Nu mai încape nicio îndoială! Nu visasem! Trăiam!
Într-adevăr, am simţit - că nu sunt singur. Am deschis ochii. Aparatul ciudat care-mi încinsese trupul dispăruse!
Alături de patul meu se aflau doi oameni care mă priveau cu atenţie. În sfârşit, mă găseam aproape de dezlegarea misterului!
Era ceva neobişnuit în înfăţişarea oamenilor ce se aflau în faţa mea. Îmbrăcămintea lor îmi atrăgea în mod deosebit atenţia. Încercam să-mi amintesc unde mai văzusem o asemenea îmbrăcăminte. Dar nu reuşeam! Singura asemănare pe care o puteam găsi, îmi amintea de picturile din vremea Renaşterii.
Cu toate acestea, între îmbrăcămintea lor şi cea din epoca Renaşterii era o deosebire. Omul care se afla alături de mine purta o bluză roşie, deschisă la gât, care-i scotea în evidenţă trupul vânjos; mijlocul îi era încins de un cordon străveziu; pantalonii albi, strânşi pe picior intrau într-un soi de cizmuliţe uşoare de culoare cenuşie deschisă. Celălalt, mai firav la trup, era îmbrăcat asemănător dar, cu o bluză de culoare verde.
Deşi îmbrăcămintea lor părea scoasă din recuzitele unui teatru, nu era în ea nimic supărător. Dimpotrivă, prin simplitatea ei, avea o notă de eleganţă.

Cu aceeaşi atenţie cu care studiam oamenii din faţa mea, mă observau şi ei pe mine.

Din miile de întrebări care-mi stăteau pe buze, izbucni cea care trebuia să le dezlege pe toate:

— Ce s-a întâmplat?

— Nu avea nicio teamă, eşti în afară de orice pericol, îmi răspunse omul în roşu.

Omul acesta vorbea româneşte, cu toate acestea, trebuia să fac eforturi pentru a-l înţelege.

Accentul lui mi se părea la fel de ciudat ca hainele pe care le purta, ca tot ce mă înconjura.

— Dar unde mă aflu?

— Eşti în cea mai modernă clinică, în care se aplică terapia prin congelare. Sunt medicul şef al acestei clinici şi te afli sub directa mea îngrijire. Asistentul meu, Radu Coldur, a observat cu ajutorul unor aparate, acum trei zile că în urma tratamentului pe care ţi l-am aplicat cu succes, ai revenit la viaţă. De atunci ai fost sub permanentă supraveghere. Aparatul care te-a ajutat să-ţi revii nu mai era necesar şi în urma tratamentului aplicat din acel moment, toate funcţiunile organice şi-au reluat cursul lor normal.

— Ceea ce îmi spuneţi mă linişteşte într-adevăr. Nu-mi dau însă seama cum am ajuns aci!

Omul în roşu îmi zâmbi:

— Este o poveste destul de lungă şi, în unele privinţe, neînţeleasă chiar de noi.

„A trecut aproape un an de zile de când, ca medic specialist în terapia frigului, am fost însărcinat să însoţesc la polul sud o expediţie care avea scopul să stabilească cele mai bune condiţii pentru exploatarea zăcămintelor bogate în apropierea noului oraş Antarctis.

Într-una din zile, însoţit de biologul expediţiei, care făcea studii asupra faunei de la polul sud, cercetam împrejurimile. În urma unei îndelungate cercetări întreprinse în clinica noastră, eram obsedat de ideea că

viaţa s-ar putea menţine vreme îndelungată la temperaturi scăzute şi că, prin mijloace potrivite, un organism congelat ar putea fi readus la viaţă. Deşi nu era de aceeaşi părere cu mine, biologul îmi promisese tot concursul şi adusese cu el aparate perfecţionate care erau în stare să detecteze prezenţa organismelor vii pe distanţe apreciabil de mari.

La un moment dat, indicaţiile aparatelor ne-au făcut să ne oprim. Deşi semnalele recepţionate erau foarte slabe, aparatul ne arăta clar că ele provin din blocul de gheaţă ce se afla sub picioarele noastre. După ce am marcat locul, ne-am înapoiat în oraş, de unde am adus cu noi o echipă de oameni împreună cu toate aparatele pe care le construisem pentru topirea treptată a gheţii şi pentru reanimarea organismului îngheţat. Aşteptam cu neobişnuită emoţie rezultatul lucrărilor. Surpriza mea a fost mai mare decât mă aşteptam. Din blocul de gheaţă s-au desprins formele unui corp omenesc!

Cred că nu trebuie să spun cine era omul acela!

Într-adevăr povestea era uimitoare, dar se lega foarte bine cu ultimele mele amintiri.

Curiozitatea îmi crescuse şi altă întrebare îmi veni în minte:

— Câtă vreme am zăcut în blocul de gheaţă?

De astă dată răspunsul nu veni imediat. Cei doi medici se consultară în şoaptă. Pe feţele lor puteam citi o nedumerire. Omul în verde, pe care şeful clinicii îl numise Radu Boldur, îmi răspunse în acelaşi accent ciudat pe care-l observasem şi la colegul lui.

— Curiozitatea noastră e la fel de mare. Toate încercările făcute pentru a stabili data accidentului dumitale nu ne-au dus la nici un rezultat. Nu am găsit asupra dumitale nici un act ca să ne ajute în această privinţă. Ceea ce ni s-a părut destul de ciudat era îmbrăcămintea dumitale cu totul neobişnuită. Este rândul nostru să te întrebăm: de când datează ultimele dumitale

amintiri?

— La întrebarea asta vă pot răspunde cu destul de bună aproximaţie M-am rătăcit printre gheţuri în luna iunie.

— Bine, dar anul?

La această întrebare nedumerirea mi-a crescut şi mai mult. Atât de mult să fi durat aventura mea încât să trebuiască ani pentru a o măsura? Am răspuns automat.

— 1958!

La auzul acestei date, feţele celor doi oameni arătară o puternică stupefacţie.

— O mie nouă sute cincizeci şi opt! exclamară ei într-un singur glas. Cu neputinţă.

O nelinişte grozavă mă cuprinse. Parcă îmi era teamă să întreb şi, totuşi, trebuia să aflu.

— În ce an… suntem?

Cei doi oameni se consultară îndelung în şoaptă. Omul în roşu mă privi cu blândeţe şi cu o voce mângâietoare îmi răspunse:

— Ceea ce vei afla va fi tot atât de uimitor pentru dumneata, cum este şi pentru noi. Totuşi, trebuie să ştii! Ne aflăm în anul 2150!

O clipă inima-mi încetă, parcă, să mai bată. Ceea ce auzisem întrecea cu mult cea mai fantastică închipuire. Cu iuţeala fulgerului îmi făcui în minte socoteala: aproape două sute de ani!

Aceeaşi exclamaţie pe care nu o pricepusem cu câteva minute mai înainte porni şi de pe buzele mele:

— Cu neputinţă!

Omul cu bluză roşie îmi luă mâinile într-ale lui şi începu să-mi vorbească cu aceeaşi voce blânda care avea darul să mă liniştească.

— Este într-adevăr tulburător! Ai aflat prea multe lucruri astăzi! Trebuie să-ţi regăseşti calmul. Nu ai nici un motiv să te temi! Aventura dumitale realizează unul dintre cele mai fantastice vise ale oamenilor, aceia de a

sări peste veacuri. Te poţi bizui pe noi ca pe nişte prieteni adevăraţi. Îţi vom ajuta să începi o viaţă nona. Odihneşte-te puţin acum. Îl las pe Radu să vegheze asupra dumitale.

22 decembrie 2150

Primele mele emoţii au trecut. După 6 zile am început o nouă viaţă. Fiecare clipă îmi aducea alte surprize. Astăzi l-am revăzut pe doctorul Şerban Mugur, şeful clinicii, care se informa de starea mea şi care m-a anunţat că vrea să-mi facă o radiografie a inimii. Eram curios să văd sala de radiografie. Dar, spre nedumerirea mea, doctorul Mugur s-a apropiat de mine şi a scos din buzunar un aparat de mărimea unei cutii de chibrituri pe care l-a plasat în spatele meu. Pe piept mi-a întins un ecran scos dintr-o teacă minusculă în care se găsea pliat.

După un examen rapid, vârând în buzunar aparatul minuscul medicul a luat ecranul şi l-a introdus într-o altă cutie ce se afla pe masă. Nu au trecut câteva secunde şi scoţând din nou ecranul din cuti în care-l introdusese, medicul m-a asigurat că am o inimă perfect sănătoasă.

— Dar ce te face să crezi asta? — l-am întrebat.

— Radiografia ce ţi-am făcut! Înţeleg nedumerirea dumitale. Instalaţiile noastre de astăzi nu mai seamănă ai cele de acum 200 de ani. Cutiuţa pe care ai văzut-o conţine o substanţă radioactivă artificială emiţătoare de raze gama foarte penetrante.

În capacul cutiei, alcătuită din excelenţi absorbanţi se aflã o fantă ce se deschide automat pentru o fracţiune de secundă. Fascicolul de raze gama care trece prin această fantă străbate corpul şi impresionează placa fotografică ce se află în interiorul ecranului pe care l-ai văzut. Developarea clişeului se face automat şi rapid în aparatul ce se vede pe masă. În felul acesta, după câteva secunde dispunem de un clişeu clar gata pentru a fi

examinat.

— Într-adevăr, îmi amintesc foarte bine că încă înainte de accidentul meu, se întrevedeau posibilităţi deosebite de utilizare a izotopilor radioactivi artificiali! Îmi închipui că în timpul somnului meu îndelungat, medicina trebuie să fi făcut mari progrese. Aşa, de pilda, m-a impresionat modul în care faceţi injecţiile astăzi. Îţi mărturisesc sincer că nu pricep cum se poale face o injecţie fără ac şi fără a avea senzaţia dureroasă.

Doctorul Mugur rămase un timp pe gânduri înainte de a-mi răspunde:

— Vechile siringi, aşa cum le cunoşteai dumneata, au dispărut de mai bine de o sută da ani. Pentru a injecta fără durere şi complet aseptic, se proiectează un jet puternic de cristale aciculare de substanţă activă împreună cu o pulbere fină de anestezic local. Dar aceste progrese tehnice ale medicinii sunt astăzi mai puţin importante pentru dumneata cu atât mai mult cu cât eşti perfect sănătos, începând de mâine poţi relua o viaţă perfect normală. Pentru a sărbători acest eveniment, te anunţ că mâine eşti invitatul meu la masă. Acum te rog să mă scuzi! Am o mulţime de treburi.

Am rămas singur în încăpere cu gândurile mele care mă purtau înapoi cu 200 ele ani, la rudele şi prietenii pe care nu aveam să-i mai revăd niciodată.

Ce surprize neaşteptate îmi pot aduce ziua de mâine?

Ce-mi poate aduce noua mea viaţă?

23 decembrie 2159

M-am trezit înviorat. Mă minunez de hainele mele noi şi n-aş fi crezut că mă voi simţi atât de bine în ele. Doctorul Boldur avea dreptate! Ţesăturile astea plastice care-ţi îngăduie să te mişti fără nici o greutate şi care permit o perfectă aerisire a corpului sunt pe cât de uşoare, tot atât de bune protectoare termice. Şi pe deasupra, îmi vin

aşa de bine

Mă uit în oglindă; cine ar putea spune că am 227 de ani.

Mă plimb nerăbdător prin cameră cu gândul la invitaţia doctorului Mugur. În sfârşit voi umbla pe străzile oraşului. Voi lua prima masă obişnuită ! Până acum fusesem hrănit numai cu sucuri savuroase a căror reţetă nu o cunosc.

— Bună ziua, dragă prietene! Era vocea doctorului Boldur. Să nu mai întârziem. Înainte de a merge la doctorul Mugur, vom face o plimbare prin oraş. Cred că nu ai nimic împotrivă?

Mă luă de braţ şi mă conduse de-a lungul unui coridor care dădea într-un hol uriaş construit în întregime din panouri străvezii care difuzau lumina plăcută a soarelui. Am coborât pe o scară rulantă şi iată-ne în stradă!

Prin peretele transparent al camerei mele, zărisem doar curtea interioară a clinicii. Spectacolul care mi se înfăţişa acum în faţa ochilor era cu totul nou şi neaşteptat pentru mine.

— În ce oraş de basm mă aflu? Pesemne că rostisem cu voce tare aceste cuvinte, deoarece doctorul Boldur îmi răspunse:

— În Bucureşti!

Uimit de ciudata înfăţişare a oraşului în care mă născusem, m-am oprit locului şi am început să privesc cu nesaţ în jurul meu. Oamenii îmbrăcaţi în haine multicolore forfoteau într-o parte şi într-alta. Privirea mi-a fost atrasă în mod deosebit de îmbrăcămintea femeilor, de care nu luasem cunoştinţă până atunci. Corpul lor este învăluit într-un soi de togă graţioasă şi elegantă ţesută din aceleaşi delicate materiale plastice; sandalele mlădioase a căror culoare nu poate îi deosebită de cea a pielii, le protejează piciorul.

Am observat cu mirare că oamenii nu fac mişcările obişnuite ale mersului, cu toate că se deplasează faţă de obiectele învecinate.

ă
ur u
Bo a
me

De ia un capăt la altui al străzii se vedea un zid continuu din panouri de materiale plastice şi cu toate

acestea casele nu prea înalte se deosebesc unele de altele printr-o neînchipuită bogăţie de culori şi prin picturile murate graţioase. Toate casele au aceeaşi înălţime.

Un zumzet abia perceptibil m-a făcut să ridic privirea. Deasupra noastră trec cu iuţeala fulgerului vehicule care alunecă de-a lungul unui cablu ce străluceşte în lumina soarelui.

Boctorul Boldur mi-a explicat cu amabilitate:

— Autobusele secolului al XX-lea au dispărut de mult. Aerobusele pe care le vezi aleargă cu mare iuţeală şi fără să încurce circulaţia pietonilor. De altfel ne vom sui şi noi într-unul, deoarece prietenul nostru Mugur locuieşte în cealaltă parte a oraşului.

Iată-ne ajunşi în staţie! Un ascensor cu multe compartimente ne poartă cu iuţeală ameţitoare pe o platformă de unde ne urcăm în primul aerobus. Abia atunci observ că strada este acoperită de o boltă uriaşă din materie plastică atât de transparentă, încât nu băgasem de seamă lucrul acesta până atunci. Faţa mea exprima desigur o mirare aşa de mare încât însoţitorul meu mă lămuri cu aceeaşi amabilitate!

— Până acum te-am lăsat să observi. Cred că este cazul să-ţi explic. Urbanistica veacului nostru îşi are specificul ei. Întreg oraşul este format din blocuri continui de case, iar străzile sunt acoperite cu bolţi transparente din material plastic care lasă să treacă numai radiaţiile nevătămătoare. Aceste bolţi comandate de motoare pot fi deschise în timpul verii. Ele acoperă însă oraşul în timpul iernii pentru a permite încălzirea uniformă a caselor şi străzilor şi o bună condiţionare a aerului. Suntem acum în plină iarnă şi după cum vezi n-avem nevoie de îmbrăcăminte groasă!

— Minunate realizări! îmi pun însă o întrebare: de unde dispuneţi de atâta energie?

— Dumneata trebuie să bănuieşti, spuse Radu Boldur.

Ai trăit doar zorii erei atomice.

— Îmi amintesc! Omenirea începuse să cunoască deja binefacerile energiei nucleare eliberate prin procesul de fisiune.

— Este adevărat că fisiunea uraniului a deschis porţile erei atomice. Nevoile crescânde ale omenirii în plin progres au cerut însă izvoare inepuizabile de energie. Zăcămintele de materiale fisionabile nu erau nelimitate. Fizicienii au reuşit să stăpânească la perfecţie reacţiile exotermice de sinteză. Veacul al XX-lea reuşise sinteza unor elemente uşoare.

Tehnica modernă realizează şi controlează riguros sinteza unor elemente mai grele obţinând energii superioare cu multe ordine de mărime. Este de ajuns să-ţi spun că faţă de energia eliberată de sinteza heliului, pe care o cunoşteau contemporanii dumitale. Sinteza azotului, care se practică azi în mod curent, furnizează energii de cinci ori mai mari. Omul realizează astăzi pe pământ, ceea ce făcea soarele de miliarde de ani, sinteza controlată eliberatoare de energii nelimitate.

Acum cred că înţelegi de ce ne putem permite astăzi această risipă de energie.

Dar iată-ne ajunşi I

Coborâm cu ascensorul şi după câteva clipe de mers pe pavajul rulant sosim la locuinţa doctorului Mugur.

Suntem primiţi în apartament. Mobilierul extrem de ciudat ca înfăţişare, îmi dă totuşi o senzaţie de gust şi confort deplin. Cu această ocazie am făcut şi o nouă cunoştinţă. Doctorul Mugur mi-a prezentat-o pe sora sa, tânără absolventă a şcolii de arhitectură, al cărui nume mi se părea neobişnuit: Diala. Tot timpul, Diala m-a examinat cu atenţie, fără să-şi ascundă curiozitatea. Trebuie să recunosc de altfel, că nici eu nu i-am acordat o atenţie mai mică. Era prima femeie a noilor vremi cu care puteam sta de vorbă.

Această vizită, care mi-a prilejuit conversaţii plăcute cu

noii şi bunii mei prieteni, a fost pentru mine un adevărat izvor de informaţii noi asupra progreselor realizate de oameni în decurs de mai bine de 200 ani. Instalaţiile cele mai ingenioase, perfecţionate la maximum, fac ca viaţa să fie nespus de uşoară. Rezervele nesfârşite de energie permit o mecanizare completă a muncilor casnice: cuptoare cu coacere automată, plite ce fierb singure exact atât cât trebuie mâncărurile printr-un reglaj ce se face ţinând seama de capacitatea vasului şi de felul mâncării, congelatoare pentru conservarea alimentelor, filtre-sterilizatoare pentru băuturi şi câte şi câte altele!

Un singur lucru era ta fel ca mai înainte: mâncarea.

— Mă obişnuisem atât de mult cu schimbările faţă de mediul ele viaţă pe care-l cunoşteam, încât mi-am exprimat cu oarecare sfială nedumerirea:

— Credeam că oamenii se hrănesc acum mai expeditiv cu pilule sintetice:

— Te afli sub influenţa fanteziilor scornite de autorii romanelor fantastice din veacul al XX-lea, mi-a răspuns Diala, zâmbind. După cum vezi, realitatea este mai puternică decât fantezia exagerată a unor romancieri. Alimentaţia omului nu a suferit transformări esenţiale în decursul veacurilor. Ideea hranei sintetice a fost părăsită de mult, nu numai din cauza satisfacţiilor pe care o masă bună la poate oferi dar şi pentru faptul că după cum s-a stabilit, ea este incompatibilă cu alimentaţia firească a organismului.

Când m-am ridicat de la masă, Şerban Mugur m-a anunţat că fiind perfect restabilit, şederea mea în clinică nu mai are niciun rost şi mi-a oferit un apartament în locuinţa lui.

În camera de dormit mă aştepta o aitu atenţie delicată a doctorului Mugur; pe noptieră, o carte intitulată: „Istoria lumii moderna începând de la veacul al XX-lea”.

5 ianuarie 2151

În ultima vreme am ieşit mai puţin din casă. Viaţa trepidantă şi în cea mai mare parte încă neînţeleasă pentru mine m-a îndemnat să mă izolez pentru un timp. Sunt ca un elev care are multe de învăţat, ceea ce s-ar părea curios pentru vârsta mea. Sunt cel mai vârstnic şi totuşi cel mai tânăr dintre oamenii acestei vieţi uluitoare.

Îmi petrec timpul citind cu nesaţ cartea dăruită de Şerban Mugur şi mi se pare că parcurg paginile unui roman fantastic despre un viitor îndepărtat al omenirii.

Încetul cu încetul, mă obişnuiesc cu tehnica nouă. Este mai uşor să-ţi apropii realizările tehnicii dar pentru a-ţi apropia mentalitatea pe care o naşte o asemenea evoluţie îţi trebuie o lungă perioadă de adaptare. Am totuşi o mare satisfacţie care-mi dă speranţa că această adaptare va fi mai puţin grea decât mi-aş fi putut aştepta. Capăt tot mai mult convingerea că ceea ce este profund omenesc nu s-a schimbat, că societatea în ansamblul ei a evoluat în aceeaşi măsură cu instrumentele create de om.

Renaşterea de la sfârşitul veacului aj XX-lea, care a născut o nouă cultură şi un nou umanism, este marele miracol al civilizaţiei ei actuale.

Lanţurile exploatării capitaliste au fost sfărâmate în toate ţările lumii şi forţele creatoare ale omului s-au putut dezvolta fără nicio stavilă.

21 ianuarie 2151

În casa doctorului Mugur am întâlnit mulţi oameni şi am avut cu ei discuţii deosebit de interesante.

L-am cunoscut astăzi pe profesorul Dan Jianu.

Prezentarea făcută de Şerban Mugur a avut pentru mine un caracter senzaţional.

— Profesorul Jianu, un venusist, a adăugat el cu aparentă indiferenţă.

—?

Omul din faţa mea nu se deosebea cu nimic de oamenii de pe Pământ.

— Există oameni pe Venus?, La vremea mea se credea că nu există forme superioare de viaţă pe această planetă!

— Contemporanii dumitale au avut drepiate, îmi spuse râzând acel pe care doctorul mi-l prezentase drept venusist. Cei dinţii astronauţi care au atins planeta s-au convins de acest lucru.

— Bine. Dar…?

— Trebuie să-ţi explic! Eu sunt un pământean de altfel ca toţi ceilalţi colonişti de pe Venus. Epoca marilor navigatori care au descoperit pământuri şi mări noi a fost umbrită de aceea a navigatorilor interplanetari care au purtat măreţia spiritului omenesc dincolo de graniţele devenite prea strâmte ale Bătrânei noastre planete. Ca şi vechii iscoditori ai pământurilor şi mărilor, astronauţii zilelor noastre au cercetat cu de-amănuntul planetele sistemului nostru solar, cu aceeaşi speranţă de a descoperi noi bogăţii indispensabile treptei de dezvoltare pe care a atins-o societatea omenească. Veus ne-a oferit cele mai bune condiţii pentru amenajarea primelor instalaţii şi laboratoare.

— Cele ce-mi spui, mă fac să cred că această planetă oferă condiţii corespunzătoare pentru dezvoltarea vieţii omeneşti aşa cum o cunoaştem noi.

— Da şi nu! Condiţiile vierii pe Venus sunt oarecum asemănătoare eu cele de pe Pământ dar destul de aspre pentru a face aproape imposibilă viaţa omului. Tocmai asta este marea problemă care ne frământă în momentul de faţă. Dacă planurile noastre vor izbuti, omul va putea trăi acolo tot atât de bine ca şi pe Pământ, vom putea construi şantiere şi uzine, vom crea oraşe noi.

Revelaţiile profesorului Jianu mă uluiesc. Imaginaţia mea începe să lucreze cu febrilitate. Pentru o clipă mi se

pare că Pământul de care mă simţeam atât de legat se desprinde de sub picioarele mele şi că aripi nevăzute mă poartă în imensitatea spaţiului cosmic. Faptul că la o depărtare de aproape 50 000.000 km există oameni care gândesc şi sunt la fel ca noi mă umplea de emoţie.

Într-un târziu, am întrebat cu aceeaşi nedumerire:

— Din câte-mi amintesc eu, oamenii din vremea mea, aspirau să exploreze mai întâi planeta Marte. Venus părea cu totul neprielnică pentru astfel de încercări. Apropierea mare de soare, temperatura ei ridicată…

— Este adevărat! Condiţiile fizico-chimice de pe Venus sunt însă cele mai asemănătoare cu cele care domnesc pe pământ. Dimensiunile şi gravitaţia acestei planete sunt numai cu puţin diferite de cele ale Pământului. În starea ei actuală, planeta Venus poate fi considerată ca o imagine destul de fidelă a Pământului din timpurile îndepărtate în care pe suprafaţa lui a început să înflorească viaţa.

Faptul că această planetă se găseşte mai aproape de soare decât pământul, ne-a făcut într-adevăr să întâmpinăm mari greutăţi. Temperatura medie cu 50^0 mai ridicată decât cea a Pământului, face să se producă evaporări masive, astfel încât planeta este veşnic înconjurată de un nimb dens de nori iar oxigenul în stare liberă se găseşte în cantitate extrem de mică în atmosfera venusiană, deoarece la această temperatură oxidările se fac cu mult mai bine decât în condiţiile de pe Pământ. Totodată, lipsa unei vegetaţii abundente, adevărată uzină ce redă atmosferei noastre prin procese chimico-biologice oxigenul atât de necesar vieţii cu care ne-am obişnuit, contribuie şi mai mult la această compoziţie necorespunzătoare a atmosferei lui Venus.

Aceste condiţii vitrege nu ne-au împiedicat să instalăm laboratoare de cercetare, în interiorul cărora viaţa se poate desfăşura în condiţii normale, datorită celor mai

perfecţionate mijloace pe care tehnica modernă ni le oferă.

Totuşi o populare masivă a acestei Tera Nova a epocii noastre, nu se poate face în asemenea împrejurări. Tocmai de aceea Consiliul mondial pentru explorarea sistemului planetar a hotărât să încerce „Marea Experienţă”.

— „Marea Experienţă”! Ce vrei să înţelegi prin aceasta?

Profesorul Dan Jianu rămase o clipă pe gânduri.

— Oamenii, spuse el, s-au caracterizat totdeauna prin îndrăzneala lor. Dar îndrăzneala oamenilor se măsoară în raport cu epoca în care ea se manifestă.

Ce ni se pare nouă firesc, dumitale îţi apare ca un fapt extraordinar, ceea ce este explicabil, cu atât mai mult cu cât chiar unii oameni din vremea noastră se îndoiesc de rezultatul „Marei Experienţe”.

Şi într-adevăr, încercarea este foarte îndrăzneaţă deşi în principiu destul de simplă.

Dificultăţile pe care le întâmpinăm pentru stăpânirea deplină a planetei Venus, aşa cum ai remarcat chiar dumneata, se datoresc marii apropieri a ei de soare. Închipuieşte-ţi că această distanţă ar putea fi mărită convenabil şi vei pricepe consecinţele.

— Bine dar aşa ceva nu este posibil! am exclamat eu.

— Nu eşti singurul care te îndoieşti de reuşita unei astfel de încercări.

Acum îţi dai seama de ce îţi vorbeam de teribila îndrăzneală a „Marii Experienţe”. Omul va încerca pentru prima oară să modifice aşezarea de veacuri a unor planete din sistemul solar. Imposibil, ai să spui dumneata. De-a lungul veacurilor cuvântul acesta a fost repetat de mii de ori şi de mii de ori a fost dezminţit.

Stăpân deplin a unor colosale rezerve de energie, omul de astăzi şi-a propus ca prin impulsuri produse în urma unor puternice explozii nucleare, convenabil dirijate, să modifice orbita planetei Venus, exact atât cât să apară

condiţiile atât de mult dorite. Oamenii de ştiinţă au calculat cu precizie noua orbită a planetei Venus, în aşa fel încât modificarea să nu tulbure echilibrul planetar şi în acelaşi timp temperatura să poată coborî la o valoare acceptabilă.

De exactitatea acestor calcule nu se îndoieşte nimeni. Ceea ce obiectează unii este că s-ar putea ca experienţa să nu poată fi controlată suficient de precis, astfel încât modificarea să se facă conform previziunilor. Închipuieşte-ţi ce s-ar putea întâmpla dacă printr-o experienţă insuficient de precis controlată, s-ar schimba balanga echilibrului planetar!

Atent şi tăcut până atunci, Şerban Mugur a intervenit în discuţie spunându-mi:

— Asta îmi aminteşte de „Povestea ucenicului vrăjitor” scrisă de un mare scriitor al vremurilor dumitale, care nu şi-a pierdut valoarea nici în zilele noastre.

Cu aceste cuvinte, doctorul Mugur m-a transportat cu veacuri în urmă. Şi parcă niciodată n-am simţit atât de intens distanţa care mă separă de prima mea experienţă.

— Doctorul Mugur glumeşte! interveni profesorul Jianu. Povestea lui Goethe nu trebuie să te înspăimânte. Oamenii de azi posedă „formula vrăjitorului” şi pot controla forţele pe care le mânuiesc!

După ce m-am despărţit de noua mea cunoştinţă, m-am îndreptat plin de gânduri spre camera mea. În noaptea asta mi-a fost greu să dorm!

12 aprilie 2151

Au trecut patru luni de când am început noua mea existenţă. De la o vreme am început să mă obişnuiesc cu viaţa pe care o trăiesc dar nostalgia vremurilor de altădată nu m-a părăsit încă.

Tânjesc adesea după căldura pridvoarelor cu filigram în lemn, a caselor vechi din Bucureştiul veacului al XX-lea,

după parfumul pe care-l răspândeau teii Cişmigiului în căldura de mai, după atâtea şi atâtea amintiri dragi!

Aceste sentimente mi-au fost îndeosebi răscolite de plimbarea pe care am făcut-o astăzi cu Diala.

Am luat împreună autogirul de pe una din pistele de decolare aşezată pe platforma uriaşă care acoperă oraşul. Abia după ce am urcat la o înălţime apreciabilă am putut zări marginile oraşului. După câteva minute de zbor am observat că oraşul din care pornisem este legat printr-un coridor imens de alt oraş care, după cum m-a informat însoţitoarea mea este „Oraşul fabricilor”.

Mă simt bine în autogirul elegant şi confortabil şi savurez aerul proaspăt al înălţimilor.

Surprins de liniştea cu care evoluează aparatul de zbor, i-am cerut informaţii însoţitoarei mele cu privire la motoarele de propulsie.

— Astăzi, dragul meu, motoarele folosesc combustibil nuclear. Aceasta a fost cu putinţă odată cu găsirea unor materiale uşoare, capabile să absoarbă radiaţiile vătămătoare produse de reactor.

— De luni de zile – i-am spus – admir tehnica voastră perfecţionată. Am impresia că totuşi omului îi lipseşte ceva !

— La ce te gândeşti?

— Poate că sunt un anacronic, oamenilor din veacul al XX-lea, le plăceau răgazurile petrecute în mijlocul naturii, verdeaţa peluzelor, florile aromate, oglinda lucie a lacurilor din parcuri.

Mi se pare că viaţa prea trepidantă a oraşului mă înăbuşă. Simt nevoia să mă odihnesc într-un cadru mai natural.

— Priveşte sub noi, îmi spuse Diala, cu un aer amuzat.

Parcă mi-ar fi citit gândurile. La picioarele noastre se aşterne o întindere nesfârşită de verdeaţă în mijlocul căreia strălucea, în lumina soarelui, oglinda unui lac.

În timp ce frumuseţea acestui peisaj îmi desfăta

privirea, autogirul nostru ateriza lin la marginea lacului.

— Recunoşti locul?

— Da! am răspuns imediat. Adesea mă plimbasem prin pădurile ce înconjoară Snagovul şi revederea acestor locuri mă făcea să uit pentru un moment că s-a produs o ruptură în firul existenţei mele.

Am răspuns după un răstimp:

— Mi se pare că nu s-a schimbat nimic aici! Iată în sfârşit un loc care arată aidoma cu ceea ce s-a păstrat în amintirea mea.

— Nu poate exista un răspuns mai bun la întrebarea pe care mi-ai pus-o adineauri! Oamenii zilelor noastre păstrează aceeaşi nevoie de a se recrea iu mijlocul naturii şi an făcui tot ce le-a stat în putinţă, să conserve şi să refacă plantaţiile şi amenajamentele parcului.

Am petrecut o zi plăcută şi am simţit că se realizase o sudură mai bună între cele două existente ale mele.

15 Aprilie 2151

Ziua de azi mi-a adus o satisfacţie nebiinuită. În urma discuţiei pe care am avut-o cu Şerban Mugur, despre simţul estetic al omului nou, am primit din partea lui invitaţia să-i însoţesc la un concert.

Deşi mai mare şi mai aparte construită decât sălile pe care le cunoscusem eu, sala de concert în care ne aflam păstra aceiaşi ansamblu clasic arhitectural cu care fusesem obişnuit. Doar varietatea extraordinară de costume şi culorile lor atât de diferite îi dădeau o notă aparte.

— Ce se cântă? am întrebat-o pe Diala, care venise şi ea, cu doctorul Mugur.

În locul oricărui răspuns îmi întinse un program pe coperta căruia era înscris cu litere groase: „Concert de muzică veche”. Am deschis programul şi cu plăcută uimire am citit:

Don Juan, poem simfonic....... Richard Strauss
Simfonia clasică ....Serghei Prokofiev
Rapsodia română ....George Enescu

Am ascultat concertul cu o plăcere nespus de mare. Acum, în veacul ai XXII-lea nu mă mai înspăimânta.

10 mai 2151

În ultima vreme am fost foarte ocupat. Am început să trăiesc cu adevărat în acest veac fantastic.

Mă văd zilnic cu profesorul Dan Jianu care mă iniţiază în tainele „Marii Experienţe”.

Învăţ mereu şi proiectul acesta extraordinar mă pasionează tot mai mult. Jianu mi-a promis că mă va lua cu dânsul pe staţia experimentală de pe lună, unde vor face observaţii în timpul experienţei.

Peste trei zile, plecarea!

Aştept cu mare emoţie evenimentul!

15 mai 2151

Sunt două zile de când mă aflu pe lună. Oraşul laboratoarelor este construit într-un imens crater vulcanic, al cărui diametru ajunge la 20 km. Pereţii craterului, ca nişte ziduri uriaşe, sprijină o cupolă; alcătuiră din panouri de materiale plastice. Din loc în loc se înalţă stâlpi enormi care susţin bolta. Toată construcţia este perfect etanşă pentru a menţine atmosfera artificială din interior.

La marginea oraşului se află o uzină nucleară care furnizează întreaga energie nucleară necesară.

Oraşul uniform încălzit are case suficiente pentru a oferi locuinţe confortabila personalului uzinelor şi laboratoarelor.

Pentru a păstra mărimea paşilor cu care suntem obişnuiţi pe pământ, purtăm bocanci grei de plumb pe care abia îi simţim. Atracţia gravitaţională este aici aşa

de mică, încât fără aceşti bocanci am face cu efortul obişnuit de pe pământ paşi lungi de 10 metri.

Absenţa atmosfere dă un aspect cu totul neobişnuit împrejurimilor. În craterul nostru lumina solară nu pătrunde decât atât timp cât soarele trece pe deasupra bolţii, aprinsă şi stinsă parcă de un întrerupător magic. Lipsa atmosferei face imposibil orice fenomen de difuzie. Pe lună există numai două culori, alb şi negru.

Bolta cerească, atât de cântată de poeţii de pe pământ, lipseşte cu desăvârşire din aceiaşi motiv, apărând aici ca un imens abis întunecos. Aspectul înstelat al cerului este acelaşi ziua ca şi noaptea. Stelele nu au aici acele sclipiri line atât de încântătoare pentru pământeni. Ele strălucesc împietrite într-o nuanţă veşnic albăstruie.

Îmi este cu neputinţă să descriu senzaţia pe care mi-a pricinuit-o Pământul văzut de aici!…

16 mai 2151

Am vizitat observatorul astronomic a cărui amenajare a pus sumedenie de probleme constructorilor lui. Bolta care acoperă oraşul, deşi perfect transparentă, nu poate îngădui observaţiile astronomice în condiţii normale. Pentru evitarea absorbţiilor şi deformărilor produse de materialele plastice, obiectele aparatelor sunt scoase în afară prin dispozitive ce asigura o perfectă etanşeitate.

Pe lângă lunetele şi telescoapele extrem de puternice, observatorul este dotat cu cele mai moderne instalaţii de radioastronomie care înregistrează radiaţiile galactice şi chiar extragalactice.

Observatorul face parte dintr-un complex de laboratoare din care printre cele mai interesante este cel de meteorologie, în permanentă legătură cu staţiile terestre. Problema previziunii timpului este acum deplin rezolvată.

16 mai 2151

Astăzi am primit un aviz din partea staţiunii de radioteleviziune a oraşului. Eram chemat de Şerban Mugur care voia să-mi vorbească şi să mă vadă.

Am luat loc într-un fotoliu confortabil în interiorul unei cabine semiobscură. De îndată, peretele din faţa mea a început a se lumina difuz, pentru a-mi arăta chipul prietenului meu drag. Doctorul era aşezat la biroul lui de lucru şi cu greu îmi venea să cred că ne despart -100.000 km.

— Sunt bucuros să te revăd, auzii vocea atât de clară a prietenului meu, încât îl credeam chiar în faţa mea.

— Ce se aude pe pământ? îl întrebai.

— Veşti bune! De aceea te-am chemat. Eşti solicitat, să ocupi catedra de istorie a veacului al XX-lea la Universitate.

— Sunt măgulit de cinstea ce mi se face şi trebuie să-ţi mulţumesc încă odată pentru prietenia pe care mi-ai dovedit-o de atâtea ori. N-aş vrea însă să părăsesc staţia de pe lună înainte ca „Marea Experienţă” să fie îndeplinită. Te rog să comunici că accept bucuros această propunere.

La încheierea convorbirii, Şerban Mugur le-a transmis la rândul său lui Dan Jianu şi colegilor lui urări de succes în marea lor încercare.

18 mai 2151

Cu profesorul Jianu mă văd foarte rar. Ne mai despart doar două zile de „Marea Experienţă”. Oraşul este într-o fierbere continuă.

Astăzi a sosit de pe pământ ultimul transport de cercetători care vor participa la lucrări.

De o săptămână toţi coloniştii planetei Venus au fost

evacuaţi, după ce montaseră şi verificaseră riguros toate instalaţiile.

Consilii ştiinţifice şi tehnice lucrează fără încetare, examinând minuţios rapoartele venite din toate sectoarele de activitate.

Cu toată emoţia şi îngrijorarea ce se poate citi pe feţele tuturor, domneşte un calm desăvârşit.

20 mai 2151

Prin bunăvoinţa profesorului Jianu, am fost invitat în sala de comandă a „Marii Experienţe”. Întregul perete din faţa mea este acoperit de un ecran pe care sunt transmise observaţiile făcute cu marele telescop al observatorului. În mijlocul camerei este aşezat un mare panou în formă de pupitru, la care iau loc cei ce vor declanşa exploziile nucleare menite să zvârle planeta Venus de pe orbita ei.

Mai sunt câteva minute până la ora hotărâtă pentru începerea experienţei. O tăcere absolută domneşte în încăpere.

Printr-o uşă pe care nu o observasem până atunci, apare un bărbat înalt, cu părul cărunt şi faţa osoasă. Se apropie de pupitru şi comunică celor de acolo ultimele instrucţiuni. Este desigur conducătorul experienţei.

— După ce s-a convins că totul este în ordine, el ia loc la o masă aşezată pe o platformă înaltă de unde poate cuprinde cu privirea şi ecranul şi pupitrul. Îşi apropie microfonul şi cu o voce energică comandă:

— Observatorul !

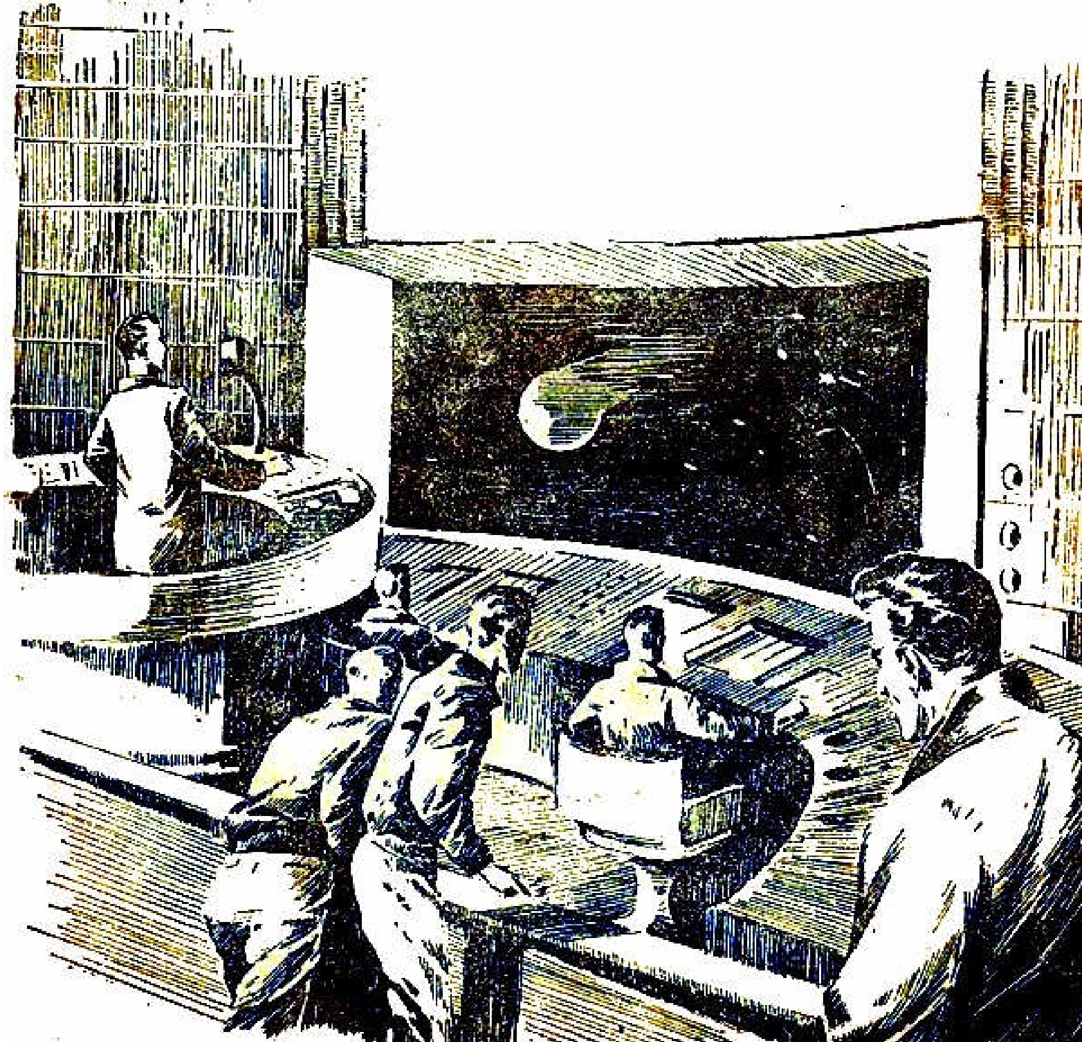
— Da. Observatorul.

— Punerea la punct e perfectă?

— Da.

— Aţi controlat automatele?

— Da.

—Transmiteţi pe ecran observaţiile mersului telescopului!

Intensitatea luminii din încăpere scade treptat lăsându-ne într-o obscuritate neliniştitoare. Doar la pupitrul de comandă şi la masa celui care conduce lucrările, strălucesc câteva lumini, alături de feeria multicoloră a beculeţelor de control de pe panouri.

Deodată, pe ecranul din faţă, întunecat până atunci, apare o imagine înstelată în mijlocul căreia străluceşte Venus.

— Atenţie la bătaia gongului! răsună vocea puternică a şefului lucrărilor.

Am tresărit şi mi-am îndreptat privirea spre el. Îi pot vedea foarte bine faţa expresivă în lumina ce difuzează beculeţul de pe masă şi citesc pe ea un calm şi o siguranţă deplină.

Tăcerea a devenit atât de adâncă încât îmi pot auzi bătăile inimii.

Şi în această tăcere, răsună ca un clopot bătaia gongului comandat de ceasul atomic. Mâinile celor de la pupitru se crispează pe manetele de comandă.

— Releu nr. 1 tună vocea până atunci atât de calmă!

Cu ochii ţintuiţi pe ecran, văd minunea: ca împins de o mână nevăzută, Venus făcu un salt în spaţiu.

— Alo! Observatorul! cheamă din nou omul cu părul cărunt. Comiunică-mi coordonatele!

— 314, 12,5 faţă de reperul 2143!

Şeful experienţei privi o clipă hârtiile din faţa lui şi comandă din nou:

— Releu nr. 5!

— O apăsare pe alta manetă şi planeta face un nou salt în spaţiu, de astă dată mai mic decât cel precedent şi într-o direcţie puţin diferită.

Se cer din nou coordonatele la observator.

O nelinişte grozavă ne cuprinse deoarece din convorbirile avute mai înainte cu profesorul Jianu ştiam ce însemnează aceste explozii repetate. Se putea bănui că şocurile comunicate planetei de exploziile nucleare să nu corespundă întocmai calculelor făcute. Pentru ca totuşi experienţa să-şi atingă scopul, planeta Venus fusese sfredelită de mai multe canale încărcate cu explozive nucleare şi aşezate sub unghiuri diferite faţă de axa ei. Explozia pe fiecare canal se comanda prin releul corespunzător.

Gândurile îmi sunt curmate de comunicarea observatorului.

— 213, 18,93 faţă de reperul 2213!

O nouă comandă spintecă tăcerea încăperii:

— Releu nr. 10!

Comunicările observatorului se înlănţuiesc cu comenzile.

Pe faţa omului cu părul cărunt citesc pentru prima oară urme de îngrijorare.

— Ce s-ar putea întâmpla oare? Mi-e teamă să mă gândesc!

— 198,16.29 faţă de reperul 2213!

— Releu nr. 15.

Deşi comanda a fost executată, planeta rămâne de data aceasta nemişcată.

Unul din oamenii de la pupitru se ridică brusc şi cu faţa crispată de emoţie aleargă spre masa omului cu părul cărunt.

— Încărcătura nr. 15 n-a explodat! strigă el. Venus s-a apropiat prea mult de pământ! Ne aşteaptă o catastrofă!

— Păstraţi-vă calmul! tună poruncitor vocea de la masa de comandă. Nimeni nu se mişcă de la post !Acţionaţi! Imediat releul de dublură nr. 15!

Mânată de aceleaşi mâini nevăzute, planeta execută un nou salt.

— 15,18.206 faţă de reperul nr. 2152 se aude din nou vocea omului de ia observator.

Mă uit cu îngrijorare încercând să citesc rezultatul pe faţa impasibilă a şefului experienţei. De data aceasta un zâmbet de mulţumire înfloreşte pe buzele lui.

Omul se ridică în picioare şi cu un aer solemn pe care nimic nu ni-l va şterge din minte vreodată, anunţă:

— „Marea Experienţă” a reuşit! Venus gravitează acum pe orbita care ne va îngădui în scurt timp s-o stăpânim. Vă felicit.

Un entuziasm neînchipuit a cuprins pe toţi cei prezenţi. Satisfacţia victoriei atât de preţioasă şi atât de simbolică nu cunoştea margini.

Oamenii reuşiseră pentru prima oară în istorie să

schimbe ordinea ce domnea de milioane de ani în sistemul nostru solar.

8 aprilie 2172

Au trecut aproape 21 de ani de când prima „Mare Experienţă” a îngăduit pământenilor să-şi stabilească noi făgaşuri de viaţă fericită.

Mă aflu împreună de câteva zile cu soţia mea Diala, în noul oraş, construit recent pe planeta Venus. Aici îmi petrec o binemeritată vacanţă.

În ultima vreme am muncit mult la completarea ultimelor pagini din „Istoria primei jumătăţi a secolului?! XX-lea”.

Mă odihnesc într-o vilă situată în apropierea oraşului.

Am depănat astăzi, împreună cu vechiul şi bunul meu prieten Şerban Mugur, firul unor amintiri ce ne leagă pentru totdeauna.

Clima regiunii acesteia este aidoma aceleia din sudul Italiei din vremea primei mele existenţe. Este mai cald decât pe vechea, noastră planetă. Fâşia nesfârşită a lacului ce-şi întinde apele străvezii la poala pajişte-i pe care ne odihnim, trimite o boare umedă şi răcoritoare. Terasa vilei noastre este aproape ascunsă sub podoaba aromitoare a glicinului înflorit. De jur împrejur, umbresc timid arbuşti citrici aclimatizaţi acum perfect. Păsărele vesele se adună de prin tot locul şi, aliniate ca la paradă pe firul electric, fac o zarvă teribilă. Peste tot pluteşte o linişte îmbălsămată de vară plină.

Am aşteptat până ce soarele înfierbântat s-a hotărât să se răcorească în unda rece a lacului, acolo unde apa sărată pare un cer cu buze însângerate.

— Am fost sigur toată vremea că omul va şti să învingă orice greutate, oricât de mare, dar şi să păstreze cu grijă tot ce este profund omenesc, bunătatea, setea de frumos şi veşnica iscodire a viitorului!

Cu aceste cuvinte am plecat fiecare în dormitoarele noastre. Şi gândul meu, desigur aidoma cu al doctorului Mugur, a frământat îndelung clipele serii răcoroase.

— Care va fi noua „Mare Experienţă”? Ce va aduce ea omenirii?

Sfârşit

PROXIMA CENTAURI

de MIRCEA BRATEŞ

(Lucrare distinsă cu premiul III la concursul organizai de revista „Ştiinţă şi Tehnică”)

Un ropot de aplauze străbătu sala care fremăta de admiraţie. Cu spatele la tabla neagră pe care erau înlănţuite una peste alta formule, ecuaţii şi coordonate astronomice, profesorul Secu protesta îngăduitor, cerând voie să continue. Entuziasmul ascultătorilor – cărora li se alăturase şi asistenţii catedrei – nu cunoştea însă margini.

Clipele se scurgeau repede şi aplauzele continuau înzecite. De talie potrivită, cu părul cenuşiu-deschis, presărat pe ici colo cu fire albe, Secu părea, astfel cum sta cu braţele ridicate, că vrea să domine o furtună dezlănţuită. Târziu aplauzele se răriră şi în timp ce în sală mai răsunau câteva bătăi din palme, profesorul continuă:

— ... spuneam deci… zece mii de milioane de kilometri de înmulţit cu 4,25 ani lumină, iată distanţa care ne desparte de steaua Proxima, din constelaţia Centaurului a sistemului stelar local. De înmulţit cu 4.2-5 şi nu cu 4,27 – sublinie zâmbind Secu – pentru că altfel am ajunge în Alfa Centauri, o pitică albă, o pitică ăl cărui diametru e însă de o sută de ori mai mare decât al

pământului.

Proxima Centauri este însă o stea cu mult mai apropiată de pământ şi e roşie ca jăratecul. Am putut recunoaşte – cu ajutorul spectrofotometrului fotografic construit de noi – în absorbţia produsă de către materia interstelară asupra luminii care ne vine de la această stea, o serie de benzi speciale pe care le atribuim unor nori mai mult sau mai puţin denşi formaţi din particule solide. Acestea constituie praful interstelar. Cam asta este tot ce ştim despre Proxima Centauri.

Din această cauză – continuă Secu – v-am prezentat azi rezultatele cercetărilor noastre şi felul cum înţelegem să întreprindem o călătorie care să depăşească obiectivele obişnuite. În faţa lumii se deschid uriaşe perspective pentru studiul spaţiilor interstelare, al razelor cosmice şi al proceselor fizice care se petrec în această regiune. Vom trece dincolo de lună, dincolo de soare şi poate chiar – în cazul când ultimele perfecţionări imaginate de colectivul catedrei vor da rezultatele dorite – vom izbuti să pătrundem şi în supragalaxia noastră".

Aplauzele izbucniră din nou însă cu un gest scurt, însoţit de o uşoară încruntare a sprâncenelor, profesorul Secu opri furtuna care ameninţa să izbucnească şi continuă:

„Ne-au trebuit ani de zile pentru a trece de la pulso, stato şi turboreactor, de la energia atomică sub forma ei calorică la energia atomică directă sub forma ei cinetică.

Astăzi, colectivul nostru de studiu este în măsură să comunice construirea unui propulsor de mărimea unei valize mici, care va fi adaptat pe bordul unei rachete interplanetare – pe care noi am botezat-o «CELERA» "

Uimirea, admiraţia, poate şi teama se aşternuse pe feţele studenţilor, ale corpului profesoral şi ale oficialităţilor ce luaseră loc în această sală a Institutului de energetică şi cosmonautică. Geamurile larg deschise lăsau să pătrundă miresmele liliecilor albi, care

împrejmuiau clădirea amfiteatrului şi laboratorul special al profesorului Cristian Secu, titularul catedrei. Liniştea care domnea în sală se întinsese şi asupra grădinii. Părea că toate vieţuitoarele au amuţit ca să-l asculte pe vorbitor. Un singur cintezoi, care uitase desigur consemnul, se încăpăţânase să cânte din când în când, cocoţat într-un arţar vecin.

— „... am construit pentru această rachetă o pilă minusculă, care foloseşte o cantitate de 33 cm^3 din două radioelemente de sinteză - radiostronţiu -95/38 - şi nitrat de uraniu 235 – la care asociem un mic disc de cristal semiconductor, format din germaniu. Radiostronţiul are o durată de înjumătăţire de 20 de ani şi cam tot atât timp ar putea zbura racheta noastră, fără ca să aibă nevoie de o nouă alimentare energetică.

În esenţă, cristalul de care vorbim va fi bombardat cu electroni de mare viteză. Pentru fiecare electron care bombardează cristalul, acesta din urmă va elibera două sute de milioane de noi electroni cu o viteză mai redusă însă. Masa acestora poate fi dirijată de noi sub formă de jet, pe care-l expulzăm prin ajutajul de reacţie cu o viteză de aproape TREI SUTE DE MILIOANE DE KILOMETRI PE ORĂ 1".

Părea că trăsnetul căzuse pe-aproape, în sală. ridicaţi în picioare, urcaţi pe bănci, pe intervalele acestora, pe marginea geamurilor, pe scări, auditorii aplaudau din toate puterile. Strigăte de „Bravo”, „Ura”, „Trăiască profesorul Secu”, se amestecau cu ropotele nesfârşite de aplauze.

Conferenţiarul continuă după câteva minute:

— Institutul de cosmonautică a construit această rachetă care va folosi la începutul călătoriei numai o forţă necesară vitezei circulare. Odată ajunşi pe orbita pământului vom produce viteza de eliberare, ataşând în mod automat prin interiorul rachetei noastre un

dispozitiv – pe care noi l-am numit „A.D.P.-1.000”. Acesta este de fapt un cosmotron aproape miniatural, un accelerator de protoni de 1.000 miliarde volţi, şi care, datorită unui principiu elaborat de asistenta catedrei noastre, inginer Daniela Secu – şi spunând aceasta vorbitorul arătă spre grupul asistenţilor, unde o tânără în halat alb, care stătea în mijlocul lor, se îmbujora toată – concentrează fascicolul ionic într-o circumferinţă unică.

Astăzi vom prezenta aici numai primul dispozitiv a cărui construcţie e terminată şi care în cursul experimentării noastre făcute de curând a dat rezultatele aşteptate.

Spunând acestea, profesorul făcu un semn unuia dintre asistenţii săi care se apropie de dânsul. După ce discutară câteva clipe în şoapta, întregul grup de asistenţi se apropie de catedră şi doi dintre ei se îndreptară spre uşa de oţel a laboratorului special, înăuntrul căruia fusese adăpostită preţioasa invenţie.

Trecuseră doar câteva minute când uşa se deschise din nou şi în sală pătrunse de astă dată numai unul dintre asistenţi, cu figura răvăşită, speriat şi care uitând de prezenţa celor ce aşteptau în bănci nerăbdători, se sprijini de catedră şi cu respiraţia întretăiată şopti în mijlocul unei tăceri de plumb:

— „Pro-pul-sorul… a… dispărut !!!…”

„TACT ŞI ELEGANŢĂ”

Urletul asurzitor al saxofonului se împletea cu răpăitul tobei într-un ritm sălbatic, drăcesc. Câteva perechi înlănţuite dansau, jumătate în aer, jumătate pe parchetul strălucind sub lumina argintie a sutelor de becuri, iar un cântăreţ în frac strângând cu furie în braţe microfonul de metal puncta prin vocalizări nearticulate această sarabandă care nu se mai termina.

La mesele din jur, ofiţerii beţi şi câţiva civili rari petreceau în tovărăşia unor fete violent fardate. Veselia lor stridentă când acoperea, când era acoperită de jazz-ul care-şi făcea neîntrerupt datoria.

Într-o boxă retrasă şedeau la masă trei persoane pe feţele cărora imensul glob din oglinzi care se învârtea atârnat în mijlocul sălii, îşi arunca în treacăt reflexele policrome. Tovărăşia celor trei - doi bărbaţi şi o tânără elegantă cu părul vopsit în roşu închis - nu prea părea să fie izvorâtă din dorinţa de a petrece în acest luxos local, aflat într-un mare oraş nord-african. De altfel şi cele trei pahare de fizz-gin – pe trei sferturi pline – mărturiseau acelaşi lucru. Unul dintre bărbaţi, un bătrânel rotofei adus puţin din spate, care părea să fi venit împreună cu tânăra roşcată, deschise nervos o servietă pe care o ţinea pe genunchi şi scoţând câteva foi de hârtie fină, albastră, le întinse pe masă. După ce le netezi cu palma descriind o serie de cercuri, se adresă celuilalt comesean.

— Căpitane Howley, ceea ce vezi aici sunt planurile de detaliu ale laboratorului lui Secu. Restul a fost aranjat dinainte. Dumneata vei pleca mâine dimineaţă…

— Din nou? Dar vedeţi, Mister Alvarez, mi se pare că… spuse cu oarecare teamă militarul ce stătea pe marginea scaunului, păstrând o vădită poziţie de respect.

— Domnule Howley, replică răspicat bătrânul, aici nu e vorba de „mi se pare”. Cred că suntem bine înţeleşi asupra acestui lucru, spuse iar, în timp ce o cută răutăcioasă îi ridică buza de sus, lăsând să i se vadă gingia şi un şir de dinţi îngălbeniţi de tutun.

— Da, da, desigur se grăbi să admită căpitanul pe a cărui faţă începură să apară broboane de sudoare.

— Prin urmare, şi te rog nu mă mai întrerupe, te vei întoarce pentru a pune totul la punct cu Aslan şi băieţii noştri. Nu aveţi nevoie decât de doi oameni. Vei merge pe bordul autogirului care va fi condus – şi cred cu

deosebită abilitate – de către Mis Jennifer, nu-i aşa? spuse Alvarez, aplecându-se spre tânăra, care privea distrată o pereche de dansatori pe jumătate goi, ce evoluau lin pe parchet.

Jennifer, tresări o clipă, apoi deschizând cu un gest voit afectat tabachera minusculă pe care o învârtea între degete, spuse după ce îşi aprinse o ţigară:

— Da, desigur, Mister Alvarez. Aş vrea numai ca Howley – pardon, căpitanul Howley – să-şi cunoască bine datoria, pentru ca să nu avem neplăceri (şi spunând acestea, fata se aplecă spre căpitan zâmbindu-i ironic, în timp ce dânsul părea că se transformă într-un şoricel hipnotizat de un şarpe boa) nici pe drum şi nici acolo…

— Aşadar, continuă Alvarez, aruncaţi în aer blindajul de oţel. Acesta este primul punct. Apoi, cu condiţia ca să lucraţi repede, luaţi din casetă acceleratorul, clişeele şi filmul. Îl veţi transporta cu voi pe Secu şi în câteva ciipe „STRATOSPHERYC” autogirul nostru vă va ridica la treizeci de kilometri.

— Am înţeles domnule Alvarez. Dar cu Aslan ce facem?

— De el „am avut” nevoie. E un tehnician excelent şi ne-a ajutat mult. L-am prevenit de altfel, aşa că va fi acolo. Vă va aştepta aducând cu el propulsorul. De propulsor „avem” nevoie.

Tact, eleganţă şi nicio urmă. Vă rog! Nu am nevoie de complicaţii internaţionale şi note diplomatice. Tact, te rog, şi… eleganţă.

„VOM AVEA PĂMÂNTUL ÎN BUZUNAR”

— Anii? Dar ce contează anii, Cristian? Un an, un minut, o clipă trec la fel de repede când ai un scop în viaţă ca al tău. Una e să trăieşti, mai bine-zis să exişti şi să-ţi târăşti existenţa de-a lungul zilelor neştiind pentru ce te scoli mâine, ce-ai să faci poimâine sau peste câteva săptămâni şi alta este, dragul meu, viaţa care trece

năvalnic, furtunos şi în valurile căreia te arunci bucuros. Bucuros, bineînţeles, atunci când ştii pentru ce. Şi tu, Cristian, tu ştii, nu-i aşa?

Luna se strecoară dibaci printre fâşiile de nori dantelaţi şi lumina ei mângâie din când în când feţele celor două siluete apropiate şi banca pe care ele lasă două umbre mari şi negre. Nisipul scârţâie sub piciorul lui Cristian, care, nervos, frământă un rest de ţigară de-abia stins. Daniela s-a întors spre dânsul şi îi vorbeşte. Şi vorbeşte cu dragoste, cu încredere şi mai ales cu mândrie. Ea nu-l cunoaşte de azi, de ieri pe Cristian. Prietenia lor s-a înfiripat de mult, încă de pe băncile facultăţii.

Inginerul Secu era pe-atunci student în anul III şi ea elevă, tânără – poate mai fină decât vârsta ei – vioaie şi neastâmpărată.

S-au cunoscut tot într-o seară de august ca şi acum, când frunzele pomilor, nisipul aleilor şi florile din straturi revarsă zăduful, eliberându-se toată căldura zilei care s-a sfârşit.

Din grupul de codane care a trecut chicotind pe lângă ei, Cristian a izbutit să prindă sclipirea ochilor ei. Îi dădea cu tifla. Îşi râdea de el? Glumea sau poate că era o joacă de copil. Târziu, la ieşirea din parc autobusul sau poate întâmplarea îi adunase din nou, din zecile de oameni care se îndreptau spre casă. A doua seară s-au căutat unul pe altul şi de atunci sunt doi, trei sau poate cinci ani. Cine ştie… a trecut atât de repede totul ca un film pe care îl urmăreşti cu plăcere şi astă-seară, Cristian descurajat, Cristian al ei se dă învins pentru prima oară…

— Vezi tu. Daniela, i-a spus el strângându-i mâinile puternic, lângă tine m-am simţit întotdeauna altfel. Parcă mai sigur, mai puternic, mai presus de orice răutate. E adevărat; se poate dintr-un anumit punct de vedere să ai dreptate. Cearta de zilele trecute cu Aslan m-a făcut, întemeiat desigur, să gândesc altfel şi să-l bănuiesc pe el. Mijloacele noastre de prevedere erau atât de bine

puse la punct, încât numai un om priceput ca el a putut întrerupe instalaţia. Ceea ce mă înspăimântă mai mult este că Aslan are gânduri ciudate, necinstite.

— Cristian, ce vrei să spui?

— Da, m-am gândit la cearta noastră şi-mi pare din ce în ce mai suspect.

— Dar bine omule, pentru o simplă vorbă aruncată la întâmplare de un om care-şi ascunde invidia, neputinţa şi – eu cred cu tărie în ceea ce îţi spun – răutatea, tu să-ţi pierzi cumpătul ca un copil?

— Dar n-a fost o vorbă, Dani. Aslan, de fapt trebuie să recunosc, m-a combătut cu destulă agerime. Desigur că în felul lui şi poate mai răutăcios de astă dată ca oricând.

— Pentru că te ştie mai aproape de succes, şi el a rămas tot la eletronica elementară. E adevărat, asta e de altfel biblia lui şi nu se sfieşte s-o spună „Satelit artificial?" Da. Dar nu pentru laborator, naivule, nici pentru staţie interplanetară, prostule... pentru cu totul altceva...

— ... Da, uite-aşa îmi spunea. Să cucerim lumea, să cucerim aştrii şi vom avea pământul în buzunar, măi Secule, în bu-zu-nar! Mă auzi tu? Şi de-acolo, poate mai sus şi mai sus, poate chiar în steaua aia a ta, de-acolo vom putea ţine căuş întreaga omenire. Nimeni n-are să crâcnească; nimeni n-are să spună nimic. Ha, ha, ha, Aslan cuceritorul spaţiului cosmic, dresorul circului de oameni. Şi – îmi zicea în timp ce se învârtea furios prin laborator, încălzindu-se din ce în ce mai tare – pe acolo, milioane de kilograme de uraniu băiete şi în stare pură, poate. Îţi dai seama ce va să zică să te plimbi într-o căruţă cerească, Secule, să dai bici reactorului şi de sus să-i priveşti pe toţi şi să-i vezi mici, mici de tot ca nişte homunculi...

— Iar cu inepţiile lui?

— Nu, nu, de astă dată a fost serios. Se pare că ştie el ceva. Se bătea cu pumnii în piept şi striga "Zâmbeşti,

da? zâmbeşti Cristian? Ei bine, n-ai să mai zâmbeşti mult timp… De mâine dacă vrei, de mâine te transform în praf, sau nu, ha, ha, ha, în gelatină verde… ha, ha, ha… Profesorul Secu titularul catedrei de nucleostatică şi cosmonautică, celebrul inventator, transformat în praf. M-auzi tu, Secule, supus voinţei mele şi tu şi Daniela aia a ta…”

— Şi asta te-a scos din sărite?

— Da. L-am plesnit şi a rămas o clipă buimac. Privirea lui dacă ar fi putut, m-ar fi ucis pe loc. Şi-a şters firişorul de sânge care îi răsărise în colţul gurii, şi în timp ce mie începea să-mi fie ruşine de ceea ce făcusem, el şi-a strâns lucrurile şi mai calm ca până atunci şi – tocmai acest lucru m-a neliniştit mai mult – a plecat. Din uşă s-a mai întors şi mi-a mai azvârlit printre dinţi: „în praf, colega, nu glumesc…”

— Dar bine, Cristian astea sunt cuvinte de om nebun sau înnebunit de invidie, ură, neputinţă şi… puţină gelozie, Cristian. Tu ştii doar că la început Aslan umbla să mă ia de lângă tine. Ai uitat toate declaraţiile de dragoste, toată manopera de învăluire, cum îi spuneai tu pe-atunci, şi furia lui prost mascată din ziua când l-am spus că pentru mine nu exişti decât tu?

— N-am uitat nimic. Dar râsul său de azi n-avea nimic omenesc. „Ha, ha, ha!… în gelatină… verde… profesore”… mi-e frică Dani. Nu mi-e frică pentru mine sau pentru noi doi, ci pentru munca noastră şi în general pentru oameni. Aslan e smintit!

— Dar linişteşte-te. Eşti poate puţin nervos. Are să se aranjeze totul. Ştii prea bine cum e privit acest pseudo-savant. Nu va reuşi să ne facă nimic şi noi vom putea să reconstruim propulsorul, să ne continuăm munca şi să ne luăm zborul. Să îmblânzim lumea şi soarele şi să-i aducem puterea pe pământ. S-o folosim pentru binele acestor oameni de care te îngrijeşti tu. Hai, uite, vino mai aproape de mine! Ce firmament superb şi ce puzderie de

stele! Hai, povesteşte-mi ceva despre steaua noastră, despre drumul nostru şi despre tot ce-ai făurit tu…

— Biine, biine, răspunse zâmbind Cristian, vrei să te adorm ca odinioară cu basmele? Numai că nu de mult basmele s-au transformat în formule, şi acum formulele în fapte. Sus, sus de tot. În puzderia de stele care sclipesc obosite, sus Daniela, dincolo de lună, dincolo de soare, mai departe, mult mai departe, se află steaua noastră: PROXIMA CENTAURI. Şi ca să ajungi la ea nu ne-ar fi ajuns altă dată o viaţă de om. Mii de ani… Auzi, Dani? Mii de ani… Şi în timp ce soţia lui i se cuibăreşte la piept pe jumătate adormită, Cristian cuprins de vraja povestirii uită de tot şi de toate.

În jurul lor frânturi de vânt uşor fac să tremure frunzele copacilor, iar luna înţelegătoare se ascunde pentru ca să lase primul plan ai scenei cereşti sclipirilor albastre pe care cei doi le îndrăgiseră atât de mult.

O EXPLOZIE…

— ... Două, trei… Ultima mai puternică decât celelalte, zguduitoare, cutremurând totul în jur. Un zgomot de ziduri care se prăbuşesc, sticlării sparte şi metal ciocnit. Şi apoi nimic. O linişte perfectă, înfricoşătoare şi beznă.

Un întuneric dens, care-l învăluie pe Cristian din toate părţile, îl acoperă, îi apasă coşul pieptului, îi frânge mădularele grele ca de plumb pe care zadarnic caută să le mişte, să le ridice. Totul atârnă greu; braţele, şi capul, şi ochii apăsaţi de o mână mânioasă care vrea parcă cu insistenţă să-i înfunde tot mai adânc în orbite. A mai apucat să vadă ca prin vis ecranul sărind în ţăndări şi cu un gest instinctiv şi-a acoperit ochii cu braţul, ca să-i ferească de flacăra şerpuitoare, verde-galbenă, care scăpată din cuşca de metal trăsnise totul în jur. Apoi întunericul îl învăluise pe el şi simţurile sale. Fusese rănit? Murise?

Nu simţea nicio durere deosebită. Doar o sfârşeală fără seamăn şi greutatea aceea care îl apăsa şi-i oprea respiraţia transformând fiecare răsuflare într-un icnet gâtuit. Sau poate i se părea?

Nu vede nimic, nu ştie unde se află; gândurile i se încâlcesc şi mai mult.. Ecranul... Aslan... laboratorul şi iar ecranul omnidirecţional, avioane... ba nu, vapoare, care plutesc în aer... din ce în ce mai sus... o flacără care se urcă... care se urcă... un trăsnet!

...şi leşinul pune stăpânire definitivă pe simţurile şi trupul inginerului Cristian Secu.

MESAJUL

Aşezat în faţa unui birou masiv de stejar Juan Alvarez, conducătorul unei vaste reţele de spionaj, discuta volubil, însoţindu-şi fraza de gesturi largi demonstrative.

— Domnii mei, se adresă el celor doi interlocutori comod instalaţi în fotoliile adânci ce străjuiau biroul de o parte şi de alta, dacă toate se petrec întocmai, băieţii vor fi aici mâine dimineaţă cu propulsorul atomic, cu inventatorul său sau eventual unul dintre savanţii care cunosc lucrarea şi care ne-a ajutat mult ca să obţinem parte din planuri.

— Dar acceleratorul? Nu-i aşa Kraus – se adresă unul dintre cei doi, prietenului său care în momentul aceia se amuza să amestece whisky-ul cu o linguriţă lungă de argint – nu-i aşa ca acceleratorul ne interesează mai mult?

— Desigur, răspunse celălalt în timp ce foarte atent urmărea bulele de gaz care se formau pe fundul paharului de cristal.

— Domnilor, reluă Alvarez, nu m-aţi lăsat să termin. În mod cert că obiectivul nostru principal este acceleratorul. Dar acesta nu poate fi pus în funcţie decât de unul din cei doi. De altfel această scrisoare – spuse

dânsul arătând o fotografie acoperită cu litere de un colorit curios, roşiatic, ce se afla pe birou – pe care ne-a trimis-o Aslan, omul nostru, arată clar mersul lucrărilor.

— Scrisoare?… Dar cum… Ce fel de scrisoare?… bângui interesat Kraus, care-şi părăsi pentru o clipă distracţia favorită.

— Este vorba de o nouă metodă întrebuinţată de serviciul nostru, răspunse Alvarez cu un aer de superioritate, vi-l pot dezvălui pentru că — şi ochiul lui drept clipi complice – suntem cointeresaţi, nu-i aşa? Scrisoarea e scrisă cu cerneală obişnuită şi conţine câteva fraze banale. Mesajul este însă introdus printre rânduri cu ajutorul unei soluţii salină, extrem de diluate. Urmele lăsate nu apar nici la căldură, nici la lumină sau la vreo soluţie chimică care se întrebuinţează de obicei în astfel de ocazii. Scrisoarea primită se iradiază cu neutroni, de către un serviciu de-al nostru. Depozitul de sare din litere devine radioactiv, iar dacă noi captăm razele emise de acestea pe o placă fotografică…

O sonerie cu un timbru special îl întrerupse.

— Da… Trebuie să fie alt mesaj. Şi îndreptându-se spre un colţ al camerei pe care-l ocupa un aparat de oţel negru, continuă fraza întreruptă..

— ... Şi această placă a cărei copie o aveţi în faţa ochilor ne furnizează mesajul cu cea mai mare claritate.

Între timp un ţăcănit continuu – care dovedea că aparatul spre care se îndreptase Alvarez funcţiona – atrase atenţia celor doi.

În liniştea camerei microfonul de care se apropiase Alvarez transmise distinct vocea căpitanului Howley care vorbea de la mii de kilometri:

„... şi pentru a sfârşi, domnule Alvarez "STRATOSPHERYC" pleacă la noapte. Sperăm să vă putem raporta mâine în zori misiunea îndeplinită.

FUGA

Ceaţa galbenă ce umpluse camera blindată a laboratorului în care cu. Câteva clipe înainte profesorul Secu lucrase la verificarea unui ecran omnidirecţional, începea să se risipească. În lumina lunii ce pătrundea printre zidurile pe jumătate dărâmate se profilau câteva umbre ce se mişcau grăbite printre ruine. Howley, care conducea expediţia, îndrepta acţiunile celorlalţi doi prin ordine scurte, guturale. Apropiindu-se de unul dintre însoţitorii săi, care se aplecase asupra lui Secu – ce zăcea în nesimţire, îl întrebă:

— E mort?

— Nu, e numai leşinat, răspunse celălalt după ce îngenunchiase şi-şi apropiase urechea de inima profesorului.

— Ai grijă de dânsul. Ridică-l cu băgare de seamă şi porneşte spre STRATOSPHERYC. Noi luăm acceleratorul şi te ajungem din urmă. Vedeţi că Aslan trebuie să se afle pe undeva pe aci, împreună cu propulsorul… Dacă-l avem pe Secu cu noi, celălalt e de prisos… spuse Howley şi continuă fraza printr-un gest al mâinii care imita ostentativ apăsarea pe un trăgaci invizibil.

Între timp, al treilea personaj izbutise să deschidă caseta de oţel. Câteva sclipiri scurte ca de trăsnet, un sfârâit şi un fulger frânt care pornise parcă din mâneca sa topise broasca într-o clipă. Căpitanul Howley se repezi şi trase uşa grea şi începu să caute cu frenezie. Un zâmbet triumfător îi apăru pe faţă. În mâna dreaptă ţinea o cutiuţă ele oţel de mărimea unui penar de şcolar.

— Acesta e! Acceleratorul e în mâinile noastre. Acum vom vedea dacă Alvarez se ţine de cuvânt. Repede. Spre autogir…

— Nu mai aruncăm în aer racheta?

— Nu, nu! spuse grăbit căpitanul. Nu mai e timp. E aşezată tocmai în spatele laboratorului şi dintr-o clipă într-alta se poate da alarma. Exploziile s-or fi auzit

departe. Dacă am fi putut să pătrundem prin blindaj, fără explozie, ar fi fost cu totul altceva… Dar aşa… hai, repede. Fuga…

Cele două umbre o ajunseră din urmă pe a treia, care înainta greu din cauza poverii pe care o ducea în spinare. Pe pajiştea din faţa clădirii se profila STRATOSFERICUL. Aripile sale late, răstignite pe fondul copacilor, şi carlinga argintie luaseră forma unui scarabeu uriaş. Jennifer, care pilota această navă stratosferică, privea prin geamul cabinei umbrele celor trei care se apropiau cu paşi repezi. Stabili contactul şi în timp ce motorul începu să bată liniştit, făcând un zgomot ciudat, de metronom, elicele porniră să se învârtească nebuneşte.

Căpitanul Howley, care încheia şirul umbrelor ce se apropiaseră de autogir, se opri deodată şi întrebă înciudat:

— Dar Aslan unde o fi? Fără propulsor nu putem pleca.

— Spuneaţi că o fi pe aci pe undeva! îi răspunse cel ce-l transporta pe Secu.

— Ne va face să întârziem, dobitocul, spuse din nou căpitanul, înjurând în gând lăcomia nesocotită care-l aruncase în această aventură.

— Nicio grijă. Am venit la timp, se auzi o voce în care se putea percepe o uşoară nuanţă de ironie.

De după o perdea de arbuşti, în faţa celor trei fugari răsări o mogâldeaţă care se mărea treptat…

O JERBĂ DE FLĂCĂRI

Daniela se lăsase furată de somn. Cartea îi alunecase lângă fotoliu, unde aşezată ca de obicei îl aştepta pe Cristian care întârzia. Lumina lampadarului împrumuta reflexe arămii părului ei frumos buclat, care-i încadra ovalul feţei îmbujorate. Deodată câteva bubuituri înfundate răsunară în depărtare. Neliniştită, soţia lui Secu se trezi. Puţin buimăcită de somn, se ridică mirată

şi apropiindu-se de fereastra care da spre şosea, privi în depărtare căutând să scruteze întunericul.

— Să se fi întâmplat ceva la laborator? Cristian e singur şi doar i-am spus că după cele întâmplate să fie prudent. De ce-o fi refuzat oare orice pază?

În momentul acela – se scurseseră minute sau ore de la bubuitura care o trezise din somn – deasupra siluetei îndepărtate a clădirii laboratorului se ridică un fum negru cenuşiu.

— E ceva ciudat, gândi din nou Daniela. Ciudat de tot.

Şi din ce în ce mai neliniştită, se hotărî să-l cheme la telefon pe Andrei, al doilea asistent al soţului său. În clipa când puse mâna pe receptor, telefonul sună prelung.

— Alo. Da... eu sunt. Nu... n-a venit încă... Sunt îngrijorată şi eu.

Era Andrei, care auzise şi el bubuiturile. Încercase zadarnic să prindă institutul la telefon. Laboratorul lui Secu nu răspundea.

— Să mergem repede acolo... Crezi că e mai bine? Cheamă dumneata atunci... Eu sunt gata într-o clipă... Mă aştepţi în faţa vilei...

Peste câteva clipe, trei maşini zburau cu peste 300 km/oră spre laborator. În timp ce stâlpii telegrafici şi pomii ce străjuiau şoseaua aproape că se lipeau unul de altul în defilarea această nebunească, cerul se înroşi pe neaşteptate. O jerbă de flăcări se răsuci înaltă şi sinistră. Apoi totul se prefăcu în fum albicios. Daniela, care luase loc în prima maşină, avusese timpul să zărească totul cu o claritate perfectă.

— Repede... mai repede... E la laborator... Arde... Cristian e în primejdie... Acceleratorul...

În clipa când primul automobil stopă în faţa porţii laboratorului, în lumina roşiatică pe care o reflecta autogirul aproape incandescent, văzură o umbră care înainta greoi spre fundul grădinii.

O ÎNTÂMPLARE NEPREVĂZUTĂ

Căpitanul Howley se îndreptă bănuitor spre umbra ce se zărea la câţiva paşi.

— Aslan, dumneata eşti? — întrebă el.

— Da, desigur. Prompt şi corect la întâlnire.

Era într-adevăr Aslan. În întunericul pajiştei nu se putea deosebi decât vag conturul unui om de statură potrivită, cu umerii largi, puternici.. În mâna stângă strângea mânerul unei valize de dimensiuni obişnuite, iar mâna dreaptă o ţinea în buzunarul hainei.

— Ai propulsorul la dumneata? Eşti gata?

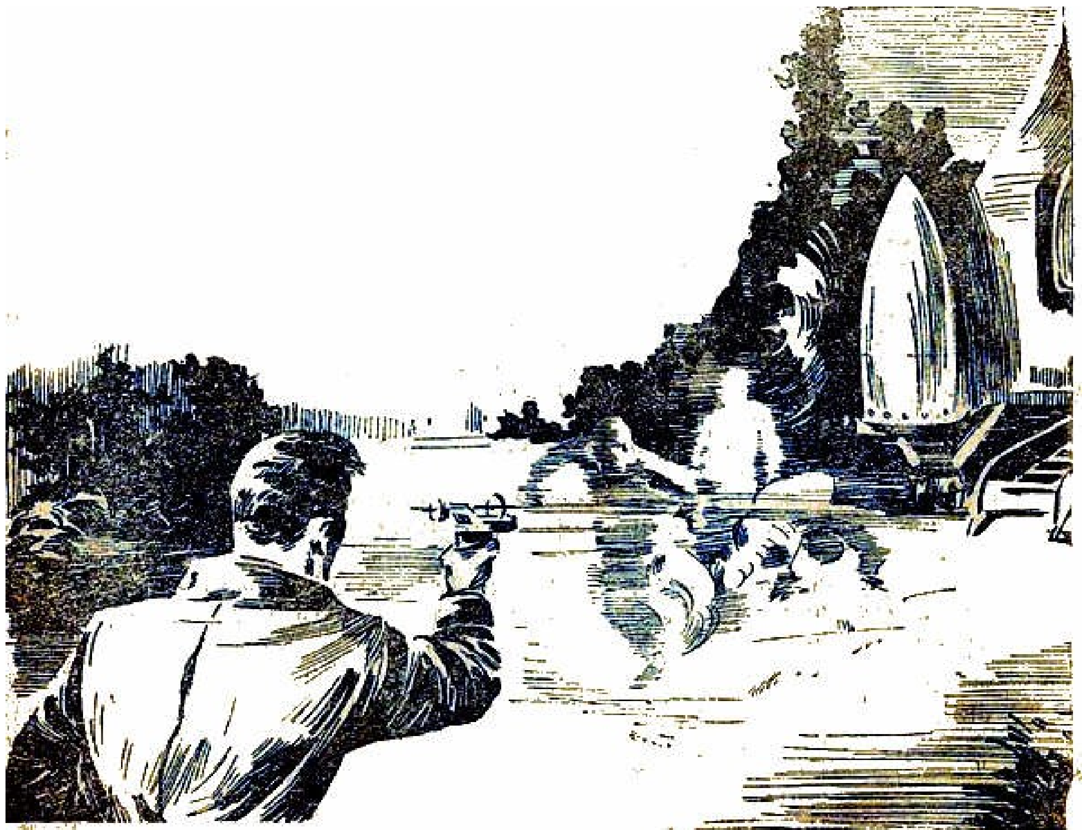
— Desigur. Totul e pregătit. Dar dumneavoastră?

— La fel, răspunse grăbit Howley şi şopti, nu însă de-ajuns de încet, către cei doi.

— Terminaţi cu el repede. Lăsaţi propulsorul pe seama mea. Lucraţi fără zgomot.

În timp ce căpitanul împreună cu însoţitorii săi se aruncase asupra lui, Aslan făcu liniştit câţiva paşi înapoi şi cu voce calmă îi opri.

— Niciun pas mai mult! Staţi pe loc, sau vă nimicesc! spuse el răspicat, în timp ce mâna dreaptă pe care o scosese din buzunar strângea convulsiv un pistol de formă neobişnuită.

La început, cei trei se opriră. După o clipă însă, îndemnaţi şi precedaţi de căpitan, ei îşi reînnoiră atacul. Aslan nu clinti însă şi-şî îndreptă mâna dreaptă spre grupul lor. Trei pocnete scurte ca de bici. Trei ţâşnituri luminoase şi în faţa lui nu se mai afla decât o masă informă, gelatinoasă, verzuie, înconjurată de un fum uşor argintiu. Pistolul neutronic îşi făcuse datoria. Pila minusculă din interiorul lui lucrase de minune.

Dinspre şosea se auzea din ce în ce mai tare uruitul unor maşini de mare viteză. Aslan, după ce aprinse cu acelaşi pistol, autogirul în care la câţiva metri distanţă Jennifer asistase neputincioasă la moartea oribilă a tovarăşilor săi, luă în grabă acceleratorul care căzuse din mâna celui omorât şi se rostogolise la câţiva paşi. Ridicând în spinare pe Secu, care zăcea încă în nesimţire, întins pe pajişte, porni în fugă spre curtea din spatele

clădirii.

În clipa aceea la poarta grădinii se opriră frânând brusc trei maşini care după forma şi ampenajul electric păreau a fi conduse automat. Din ele coborî un grup de oameni – parte înarmaţi – care porniră în goană pe urmele fugarului, care se zărea cotind după colţul casei. În fruntea lor alerga Daniela Secu…

"CELERA"

Întunericul începuse să se destrame. Lumina plumburie, lăptoasă a zorilor ce se apropiau, scălda în reflexe palide terenul de experimentare din spatele clădirii în care cu câteva zeci de minute înainte se afla laboratorul special al Institutului de energetică şi cosmonautică.

În mijlocul unui platou asfaltat, pe trei piloni puternici de oţel se înălţa o construcţie metalică, care amintea pe cea a unui viaduct uriaş. Aceasta se întindea spre cer căutând parcă să-i cerceteze necunoscutele. O scară elegantă de nichelin – un material plastic deosebit de rezistent şi uşor, fabricat de curând – urca cei 15 în înălţime, iar sus, la capătul unor reţele şi angrenaje complicate, se afla racheta. De mărimea unui pachebot transatlantic, aceasta avea o formă cu totul ciudată. Semăna tot atât de bine cu un creion uriaş, perfect ascuţit, şi de pereţii căruia un copil jucăuş atârnase nişte balonaşe, după cum putea fi asemuită şi cu un obuz a cărui formă suferise desigur modificări importante. Racheta – pe care inginerul Secu o numise cu atâta mândrie „Celera” – era formată dintr-un tub lun;., octoedric, în vârful căruia se aflau cele câteva cabine din material plastic transparent şi care adăposteau aparatajul interior, laboratorul, magaziile şi ansamblul de conducere. Una dintre laturile de vârf ale octoedrului avea o cocoaşă din material opac; era cabina etanşă a

paraşutei de aterizaj aerodinamic.

Restul acestui tub conţinea releurile şi tablourile de telecomandă, iar pe cele opt feţe exterioare erau suspendate prin placare electromagnetică tot atâtea tuburi lungi asemănătoare celor de oxigen. Acelea formau împreună cu o serie de aparate înlănţuite în interiorul lor ajutajul de reacţie şi ecranul de filtraj, faimosul dirijor al jetului de particule nucleare.

Oxigenul necesar respiraţiei era comprimat în bombe ce se aflau în corpul „Celerei”. Racheta avea o coadă, df.că o putem numi aşa, cu o formă la fel de ciudată. Părea că este o peta’ă imensă rămasă singură pt tija accstei fiori metalice. Kra vorba de oglinda reflectoare, folosiţii pentru „complexahelică” cu ajutorul căreia energia solară putea fi transformată la marile înălţimi – unde domneşte frigul şi întunericul — în lumina şi căldura atât de necesară pasagerilor neobişnuiţi. Totul era pus la punct. Gata de plecare.

După colţul casei, gâfâind sub greutatea pe care o ducea în spinare, apăruse Aslan. Încet, încet, se îndrepta spre scara podului metalic ce susţinea racheta. În clipa când poarta grădinii fusese deschisă şi Daniela Secu în fruntea prietenilor şi paznicilor se avântase în urmărirea lui Aslan, acesta făcuse un ultim efort. Acum, după ce urcase scara, se afla la 15 în înălţime. Îl depuse pe Secu – care începuse să dea semne de viaţă – pe planşeul înconjurător şi cu o pricepere care dovedea că nu e la prima încercare, deschise uşile grele ale navei cosmice. Transformă în câteva clipe valiza, pe care n-o lăsase din mână, într-un aparat care avea forma unui fagure blindat, alb şi negru. Deschise o casetă, făcu legăturile şi le adapta la rachetă; totul cu o repeziciune şi îndemânare deosebită, încât în momentul când urmăritorii săi ajunseră la picioarele rachetei de oţel, mai avea de apăsat doar butonul comandei automate pentru ca racheta să pornească.

Il duse calm pe Secu în cabină şi din pragul acesteia, în timp ce primii urmăritori se avântau pe scară, strigă ameninţându-i cu pumnul:

— Am să vă domin pe toţi. O să fiţi mici ca nişte insecte şi eu am să vă conduc pe toţi. Ha, ha, ha. Pe toţi… De colo, de sus…

În faţa grupului de oameni împietriţi de groază ţâşniră opt coloane groase de aburi roşii. Se auzi un şuierat strident ca şi cum milioane de sirene ar fi început să funcţioneze odată şi racheta, făcând să tremure pământului din jur, se urni alunecând pe şinele care se îndreptau spre cer… Prin reţeaua de fum ce se împrăştia se mai zări o clipă silueta ei din ce în ce mai mică şi apoi… nimic.

…„Celera” dispăruse ducând cu ea primii doi vizitatori ai supragalaxiei – un pseudo-savant pe jumătate nebun şi prizonierul său, a cărui gândire eşafodase acest mijloc fantastic de călătorie.

PRINTRE STELE

Inginerul Cristian Secu îşi revenise de câteva clipe. Capul îl durea îngrozitor. Părea că mii de ciocane se întrec să-i sfărâme creierii. Greaţa care-l chinuise în momentul trezirii începuse să dispară, iar pânza tulbure din faţa ochilor se destrămase. Aslan, cu spatele spre el, se plimba nervos în faţa tablourilor de comandă, pe care se putea zări un mozaic de becuri colorate, cadrane albe şi ace indicatoare care oscilau nebuneşte. Urmărindu-l, Secu încerca să-şi înnoade firul gândurilor.

Auzise cele trei bubuituri. Apoi urmase explozia… Mai vede în faţa ochilor ecranul care sărise în ţăndări şi apoi… nimic. Acum trezirea aceasta în rachetă. Îşi dă prea bine seama că se află instalat într-un fotoliu al „Celerei”, care e în drum spre aştri. Din locul unde este

aşezat se poate zări limpede prin pereţii transparenţi Pământul ca un glob albastru înconjurat de un cerc fumuriu şi în rest noaptea brăzdată în răstimpuri de strălucirile scurte ale asteroizilor în trecere. În depărtare se zăresc licăririle slabe ale aştrilor, iar zgomotele răzleţe care-l fac din când în când să tresară se datoresc desigur ciocnirii dintre carcasa rachetei şi diverşii meteoriţi interplanetari întâlniţi în cale. Dar cum a ajuns aci?

Se vede că Aslan – sau poate altcineva – au făcut de la distanţă să sară în aer pereţii blindaţi ai încăperilor în care lucra. Apoi, poate că a fost răpit?!

Cerceta cu luare aminte întreaga cabină. Nu mai era nimeni. Evident că Aslan furase propulsorul, îl răpise pe el şi apoi adaptând aparatul plecase cu racheta. Dar acceleratorul? Acum începea să înţeleagă. Din această cauză fusese el atacat. Acceleratorul… casa de oţel… desigur acesta era obiectivul lui Aslan… Al lui singur? Să fi făcut el singur toate astea?

Încetă să se mai gândească, deoarece noianul de întrebări care se legau una de alta nu-şi găsea răspuns. Între timp Aslan se întoarse şi, zărindu-l cu ochii deschişi, zâmbi ironic.

— Aha, te-ai trezit maestre? Felicitările mele! Zbori spre Proxima... spuse el în timp ce se aşeza comod într-un fotoliu în faţa lui Secu. O ţigară? Nu? Mă rog! Te-aş sfătui totuşi să fumezi, are să-ţi facă bine.

Cristian îl urmărea stăpânindu-şi cu greu dispreţul care-l cuprinse. Spuse liniştit, măsurându-şi bine cuvintele.

— Uite ce se întâmplă, Aslane. Ai comis o neghiobie şi are să-ţi pară rău.

— Mie? Ha, ha, ha... Dar te înşeli, bătrâne. Am calculat totul, milimetru cu milimetru.

Ce-ţi închipui tu? Că a fost un reflex de moment. A! Nu, dragul meu! Zile întregi, săptămâni şi luni te-am pândit şi te-am ascultat; am căutat să iau tot ce se putea lua, să fur tot ce se putea fura.

Am avut şi prieteni, ce e drept nu prea buni. Dar – şi spunând acestea se ridică, începând să se învârte furios prin cabină – nu m-am lăsat prins în cursă. Răpindu-te pe tine credeau că se pot lipsi de mine. După ce le făcusem jocul, nu? După ce le făcusem rost ce planuri, de schiţe, de formule, nu? Ei, bine, am fost mai tare. Am fost mai tare, m-auzi tu? termină el aplecându-se deasupra lui Secu.

„E nebun. Completamente nebun... Daniela avea dreptate” gândi acesta.

— Şi pe tine te-am luat pentru că aveam nevoie de mintea ta. Da. De mintea ta... De...

Se opri o clipă. Privi în jur şi apoi se prăbuşi în fotoliu cu capul între mâini, plângând spasmodic.

— Aslane, linişteşte-te, încercă Secu. Te-ai nenorocit şi pe tine şi ai nesocotit şi distrus munca mea şi a celor de pe Pământ pentru câţiva arginţi şi o invidie prostească. Ani de zile am lucrat zi şi noapte şi acum tu, într-o clipă, ai năruit totul. Ce fel de om eşti tu?

— Ce fel de om? ridică capul Aslan. În jurul gurii îi apărură din nou cutele cenuşii atât de cunoscute lui Secu. Ce fel de om? Un supraom!

— Vorbeşti prostii! Te-ai îmbătat, şi mai rău, te-ai otrăvit cu prostiile astea venite de cine ştie unde.

— Ba nu e adevărat. Am mai discutat noi de altfel – şi spunând acestea scoase din buzunar cutiuţa metalică furată de Howley din laborator. O cunoşti?

— Acceleratorul! şopti gâtuit Secu.

— Da, precum spui. Asta-i tot ce-mi mai lipsea. Eu ştiu prea bine că fără el ne vom transforma în satelit al

pământului. Dar cu el – şi-şi îndreptă degetul ameninţător spre Secu – şi mai ales cu tine vom obţine viteza de eliberare… Şi pe aci ţi-e drumul… Ha, ha, ha… Secu îl ajută pe Aslan. Aslan stăpânul lumii pământeşti, stăpânul ga-la-xiei…! Sună frumos, nu? Hai, hai, nu te mai codi. Repede… Uite indicatoarele ne arată că acum e momentul. Dă-i drumul profesore, dă-i drumul şi fără niciun gând ascuns. Adaptează acceleratorul..

Secu se ridică din fotoliu protestând de formă. În ultimele clipe mintea îi lucrase cu o repeziciune uimitoare. „Aslan e nebun” gândi el. Singurul lucru care-l pot face este să mă descotorosesc de el şi să încerc să pătrund în cabina paraşutei şi de acolo… vom vedea…

Se apropie încet de masă şi luând în mână acceleratorul îl întoarse pe toate părţile.

— Hai, haide mai repede, nu e timp de pierdut, gâfâi Aslan.

Cu o mişcare fulgerătoare, Secu îşi destinse braţul şi pumnul lui izbi puternic bărbia lui Aslan. Acesta luat pe neaşteptate, se împiedică ameţit şi se prăvăli peste marginea metalică a tabloului de comandă, îşi reveni însă repede şi băgând mâna în buzunarul hainei scoase pistolul neutronic. Prea târziu însă. Dintr-o săritură Secu se afla, lângă uşa de metal a cabinei-paraşută. Declanşase sistemul de siguranţă şi peste o clipă se afla în interiorul ei. Mai avu timp să audă urletele neputincioase ale lui Aslan care izbea înnebunit cu pumnii în uşa metalică.

Apoi paraşuta şi cabina în care se afla Secu se desprinse de rachetă prăbuşindu-se fulgerător spre Pământ. O perdea grea i se aşternu pe ochi, gâtlejul începu să-l usture, capul să uruie, totul să se învârtească în jurul lui. Şi în timp ce-şi pierdea cunoştinţa alunecând în gol, mai auzi ca nişte pumni grei ce izbeau năvalnic în tâmple strigătele lui Aslan, de dincolo de uşa blindată. Secu… Secu… Cristiane… Cristianeee!…

STEAUA

— ... Cristiane! Cristiane dragă, trezeşte-te. Sunt eu, mama. Uite, eşti ud leoarcă de sudoare.

— Daniela… aer… aer… se învârte… Racheta,

— Vai, Cristian… iar începi?

— Ha? Cum… Aslan… propulsorul?

— Termină te rog cu prostiile. Toată noaptea nu ne-ai lăsat să dormim nici pe mine şi nici pe taică-tău. Întâi ai ţinut lumina aprinsă târziu de tot. Când m-am dat jos ultima oară – să tot fi fost 2 – te învârteai prin cameră.

— Bine, bine… mamă… lasă! spuse Cristian în timp ce, ridicat în capul oaseior, se uita ruşinat în jur.

— Ei… lasă… lasă… Ce tot… „lasă”. Te-am rugat de atâtea ori să nu mai înveţi atât de târziu noaptea. Ce? Ziua întreagă nu-ţi ajunge.

Nici în somn nu ne lăsai în pace. Nu ştiu ce tot bolboroseai… milioane… Atomice… Şi nişte cuvinte lungi şi fără noimă… Ce e cu tine băiatule?

În camera lui Cristian Secu, student în anul III al Institutului de energetică, soarele intrase voios pe fereastră, fără explozii atomice, fără propulsor şi fără pistoale ciudate. Intrase zglobiu în tovărăşia ciripitului de păsărele şi a mirosului de liliac înflorit. Mama lui Cristian, încă neliniştită, se tot învârtea, încercând să deretice, dar gândul care continua să alerge întrebător o îmbia din când în când.

Soneria sună strident. O dată… de două ori… de trei ori…

— Uhuhu! Cristiaan! Cristiaan! se auzi de jos din stradă.

Câteva voci tinereşti începură să cânte un refren apoi strigătele de „Cristian” răsunară din nou. Cristian se duse la fereastră şi făcu semn din mână.

— Sunt gata! Vin îndată.

În faţa casei doi băieţi şi o fată cu servietele sub braţ

discutau agitaţi şi din când în când aruncau nerăbdători câte o privire spre geamul la care cu câteva clipe înainte apăruse colegul şi prietenul lor.

Acesta îşi luă servieta şi se îndreptă spre uşă. Întârzie o clipă cu mâna pe clanţă şi se întoarse.

— Ei, acum ce mai e? îl întrebă mama sa, ocupată cu aşternutul patului în dezordine.

Apropiindu-se încet de ea, Cristian o cuprinse de după umeri şi ducând-o la fereastră îi arătă, pe după un colţ al perdelei, grupul din faţa casei.

— Vezi mamă… nu mă lasă inima să nu-ţi spun… Ala mic şi negricios… e Aslan… Celălalt înalt e un alt coleg Nicu.

— Şi fata? întrebă zâmbind şiret mama sa.

— Fata? făcu mirat Secu. „Care fată”? Aha, da. Asta e… Daniela, spuse el cu neglijenţă simulată. O colegă! adăugă iar după o clipă.

— Steaua? Da?

— Da, mamă, steaua meal – spuse roşind de astă dată Cristian şi fugi spre uşă.

SFÂRŞIT